

PERHEENTALO-YHTEISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS

2021

Perheentalo

YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI

Saavutettavuus
ja esteettömyys

Asiantuntijuus

LAPSI JA PERHE
KESKIÖSSÄ

Sosiaalisuus

Osallisuus

www.perheentalo.fi

MÄNNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Itäisen yksikön

YLÄ-SAVON
ENSI- JA TURVAKOTI-
YHTEISÖ RY

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

Kuvat: Papureitin kuvapankki, papureit.net, Sergio Polso / ABASAAC, muokattu versio alkuperäisestä.

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ
- 2 PERUSTIEDOT KUMPPANEISTA
 - 2.1 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry
 - 2.2 Iisalmen Pelastakaa lapset ry
 - 2.3 Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry
- 3 OHJAUSRYHMÄ
- 4 TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET
 - 4.1 Toiminta-alue
 - 4.2 Päämäärä
 - 4.3 Tavoitteet - Yhdessä lapsen parhaaksi
- 5 TOIMINNAT JA TAPAHTUMAT
 - 5.1 Tukihenkilötoiminta
 - 5.2 MLL:n Iisalmen yhdistyksen Perhekeskus Onni ja Ilona
 - 5.2.1 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät
 - 5.3 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnat
 - 5.3.1 Yökylätoiminta
 - 5.3.2 Doula-synnytystukihenkilötoiminta
 - 5.4 Luontoperheleiri
 - 5.5 Varhainen perheohjaus
 - 5.6 Tapahtumat
- 6 VAPAAEHTOIS- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN
 - Vireää Vapaaehtoistoimintaa-verkosto
- 7 MUUT YHTEISTYÖVERKOSTOT
 - 7.1 Ylä-Savon SOTE:n kuntayhtymän Perhevalmennus-työryhmä
 - 7.2 Yhteistyö Tatu ry:n Vauhti -hankkeen kanssa
 - 7.3 Mukana -verkosto
 - 7.4 Yhteistyö Marttojen kanssa
 - 7.5 Saturyhmä
 - 7.6 Vauvaverkko
 - 7.7 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset
- 8 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI
- 9 PERHEET KESKIÖÖN! -HANKE
- 10 ARVIOINTI

1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ

*Ihminen ei voi tehdä suuria asioita,
mutta hän voi tehdä pieniä asioita suuresti rakastaen
- äiti Teresa –*

Toiminnan tausta

Paikalliset lastensuojelujärjestöt Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ovat tehneet pitkäjänteistä yhteistyötä yhteisen tavoitteen - YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI- mukaisesti 17 vuotta. Tehostaakseen tavoitteen saavuttamista järjestöt hakivat rahoitusta Perheentalo -yhteistyöhankkeelle Raha-automaattiyhdistykseltä (nykyinen STEA), joka on rahoittanut toimintaa vuodesta 2004 lähtien.

Toimintaa hallinnoi MLL:n Iisalmen yhdistys ry.

Vuodesta 2009 alkaen Perheen talo –yhteistyö on saanut RAY:N kohdennettua Ak1 -toiminta-avustusta. Vuodesta 2013 alkaen Perheentalo –yhteistyö oli mukana RAY:n rahoittamassa Emma & Elias –avustusohjelmassa, joka päättyi vuoden 2017 lopussa. Avustusohjelmaa koordinoi Lastensuojelun Keskusliitto. Avustusohjelmaan mukaan pääsy mahdollisti kolmannen työntekijän palkkaamisen toimintaan.

Perheentalo -yhteistyö valittiin yhdeksi kuudesta maakunnallisesta Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimasta Perheet Keskiöön -hankkeen toimijasta vuoden 2018 alusta. Perheet keskiöön -hanke on STEA:n rahoittama, 80 järjestön yhteinen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (2018–2021). Hankkeen päätavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama tuki ja palvelut osaksi tulevaisuuden maakuntien perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Vuoden lopussa hanke päättyi ja sai Ak-rahoituksen seuraavilla vuosille ja Perheentalo -yhteistyö on Perheet Keskiöön -verkoston jäsen. <https://www.lskl.fi/perheetkeskioon/>

Työntekijäresurssit

Perheentalo –yhteistyön johtajana 50% ja Perheet Keskiöön -hankkeen KYS ERVA -alueen järjestö-agenttina 50 % on toiminut Sinikka Roth, koordinaattorin sijaisena Sirkku Nevalainen maaliskuun 23.3.2021 saakka ja Laura Ahonen 3.5. – 31.12.2021 ja toiminnanohjaajan sijaisena on ollut Annika Luokkanen. Lisäksi tuntipalkkaisena toiminnanohjaajan sijaisena on toiminut kuusi eri henkilöä.

Työkokeilussa on ollut kaksi henkilöä ja suomen kielen harjoittelussa yksi maahanmuuttajataustainen henkilö vuoden 2021 aikana. Siivoussopimus on tehty paikallisen 4H-yhdistyksen nuorten työtoiminnan kanssa. Iisalmen kaupungin TWIST-nuoret kävivät kesällä pesemässä perheiden avoimen kohtaamispaikan Perhekeskus Onni ja Ilonan ikkunat.

Muutama sana yhteistyöstä ja koronan vaikutukset

Koronan jatkuessa myös kuluneena vuonna on koettu tärkeäksi, että perheitä ei ole jätetty yksin, vaan on kehitetty vaihtoehtoisia toimintatapoja. Yhteistyötä on tiivistetty eri verkostoissa ja esimerkiksi Lasten Liikennepuiston toimintaa on järjestetty yhdessä (Iisalmen kaupungin varhaiskasvatus koordinoi). Toimintaa on tuettu Olvi-Säätiön 5000 € avustuksella Liikennepuiston ja avoimen kohtaamispaikan Onni ja Ilonan keittopäiviin sekä retkien järjestämiseen perheille.

IISALMEN SANOMAT

Uutiset

Uutiset

Profilen ja J5L:n käräjöintiin tuli päätös

Työntekijän siirtyminen kilpailijan palvelukseen aiheutti korvauskanteen, koska salassa pidettäviä tietoja saatiin siirtyä samalla. Sivu 6

Ihmiset

Rakut ja muu keramiikka kutsuu luokseen

Rakukeramiikkaa, mosaikeista ja ylipäänsä keramiikasta kiinnostuneiden kannattava suunnattu Sonkajärven kirjasto. Sivut 8-9

Sportiset

Luistelun riemu Iisalmen jäähallissa

Iisalmen talviurheilijoiden Frozen-teenainen keväntalviyhteistyö järjestettiin Iisalmen jäähallissa. Mukana oli monen ikäisiä luiselijoita. Sivu 12

Arvokasta työtä

Iisalmen liikennepuistossa edistetään perheiden varhaista tukea lämpimillä kohtaamisilla. Sivu 4

Iisalmen

Uutiset

Uutiset

Matalan kynnyksen kohtaamisia

Lasten liikennepuistoon on kesän ajaksi kehitetty monialaista yhteistyötä perheiden tukemiseksi.

PERHETYÖ

Janette Heikkinen

Iisalmen Lasten Liikennepuiston on tehnyt matalan kynnyksen kohtaamispaikka perheille ja perheyhteistyötä kesän ajaksi. Kesällä eri yhteistyötahot vetivät ohjelmia toistensa puolesta ja ovat perheiden kavereita. Vuoksuhaan palveluspuolesta on myös kehitetty uusia palveluita. Varhaiskasvatustieteen ja Kalle Koskela on myös kehitetty uusia palveluita. Uusi ohjelma on ollut Iisalmen kaupungin avoimen kohtaamispaikan, Onni ja Ilonan, keittopäivien ja retkien järjestämisen tukemiseksi. Kesällä eri yhteistyötahot vetivät ohjelmia toistensa puolesta ja ovat perheiden kavereita. Vuoksuhaan palveluspuolesta on myös kehitetty uusia palveluita. Varhaiskasvatustieteen ja Kalle Koskela on myös kehitetty uusia palveluita. Uusi ohjelma on ollut Iisalmen kaupungin avoimen kohtaamispaikan, Onni ja Ilonan, keittopäivien ja retkien järjestämisen tukemiseksi.

PERHEENTALO -YHTEISTYÖ

Perheentalo -yhteistyö tekee tiivistä yhteistyötä Ylä-Savon SOTE (sosiaali- ja terveydenhuollon) kuntayhtymän kanssa, johon kuuluu Iisalmi, Vieremä, Sonkajärvi ja Kiuruvesi ja sen alueella asuu noin 40 000 asukasta. Iisalmen kaupunki on tukenut Perheentalo -yhteistyötä kuntaosuudella (6000 €).

PERHEENTALO -YHTEISTYÖ ON OLLUT MUKANA TULEVAISUUDEN POSOTE20 -HANKKEEN LAPE-OHJELMASSA

Perhekeskustyöryhmien verkostossa sekä valtakunnallisessa STM:n ja THL:n johtamassa perhekeskusten kohtaamispaikkaverkostossa. Paikallistasolla perustettu syksyllä 2019 Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Perheentalo -yhteistyön KOHTU-työryhmä eli Kohtaavan Tuen johtamisen työryhmä kokoontui säännöllisesti kuukausittain.

Perheentalo -yhteistyö tekee tiivistä yhteistyötä Ylä-Savon SOTE (sosiaali- ja terveydenhuollon) kuntayhtymän kanssa, johon kuuluu Iisalmi, Vieremä, Sonkajärvi ja Kiuruvesi ja sen alueella asuu noin 40 000 asukasta. Iisalmen kaupunki on tukenut Perheentalo -yhteistyötä kuntaosuudella (6000 €).

Perheentalo -yhteistyö on ollut mukana Tulevaisuuden POSOTE20 -hankkeen LAPE-ohjelmassa perhekeskustyöryhmien verkostossa sekä valtakunnallisessa STM:n ja THL:n johtamassa perhekeskusten kohtaamispaikkaverkostossa. Paikallistasolla perustettu syksyllä 2019 Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Perheentalo -yhteistyön KOHTU-työryhmä eli Kohtaavan Tuen johtamisen työryhmä kokoontui säännöllisesti kuukausittain.

Lapsen Oikeuksien päivänä 20.11.2021 pidettiin lastenkonsertin sijaan Kartanon Kekkerit Koljonvirran leirintäalueen maastossa teemalla **Lapsella on oikeus hyvään kohteluun #MULLAONVÄLIÄ #SULLAONVÄLIÄ**. Tapahtumaan osallistui noin 400 henkilöä.

LAPSELLA ON OIKEUS HYVÄÄN KOHTELUUN

KARTANON KEKKERIT

Perhetapahtuma Koljonvirran Kartanon pihapiirissä
Ylemmäisentie 6, 74160 IISALMI,

Lapsen Oikeuksien päivänä
20.11.2021 klo 10 - 13

Ohjelmassa
makkaranpaistoa,
mehua/kahvia, kaverikoiria,
polkuautoilua,
jäätisaippuakuplia,
aartenetsintää ym.

Tervetuloa!
Maksuton ja ei tarvitse ilmoittautua!
Tulethan vain terveenä!
Lisätietoa: www.perheentalo.fi, fb Perheentalo

Logos: unicef, 4H, Perheentalo, IISALMEN SEURAKUNTA, OIVI-SÄÄTI

Perheentalo -yhteistyön toiminta nimettiin 2020 yhdeksi Iisalmen kaupungin Menestystarinaksi <https://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Kaupunki-Info/Menestystarinat/Perheentalo>.

Perheentalo -toimintamalli on levinnyt Joensuuhun www.joensuunperheentalo.fi, Kuopioon www.kuopionperheentalo.fi, Siilinjärvelle <https://www.siilinjärvenperheentalo.com/> ja Varkauteen <https://ensijaturvakotienliitto.fi/lapsenkengissa/perheentalo/> ja toimintamalli on tunnettua koko Suomen alueella.

2 PERUSTIEDOT YHTEISTYÖKUMPPANEISTA

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ja Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ovat tehneet yhteistyötä perheiden tapahtumien ja koulutustilaisuuksien järjestämisessä 1990-luvulta lähtien.

2.1 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry on perustettu 9.12.1925. Sen toiminnan tarkoituksena on edistää iisalmelaisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden perusturvallisuutta, hyvinvointia ja tervettä kehitystä. Yhdistys täytti 96 vuotta ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto 101 vuotta. Edelliseen vuoteen suunniteltu Lastenjuhla pidettiin 4.10.2021 eri toimintapisteissä Iisalmen alueella.

Yhdistyksen tärkein toimintamuoto on perheiden avoin kohtaamispaikka Perhekeskus Onni ja Ilona. Onni ja Ilona on avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00–14.00 ja keskiviikkoisin myös klo 17.00 – 19.00. Torstaisin on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Lisäksi on pyritty pitämään avointa leikkitoimintaa keran kuukaudessa lauantaisin. Tavoitteena on tukea lasten ja vanhempien yhdessäoloa. Yhdistys tukee tukioppilastoimintaa. Lisäksi yhdistys pyrkii huolehtimaan lasten ja perheiden näkökannan huomioonottamisesta paikallisessa päätöksenteossa.

2.2 Iisalmen Pelastakaa Lapset ry

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry on perustettu vuonna 1946. Sen toiminnan tarkoituksena on vaikuttaa lasten ja lapsiperheiden asemaan ja toimia erityisesti vaikeissa ja turvattomissa olosuhteissa elävien lasten ja heidän perheidensä hyväksi.

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n toiminta keskittyy pienten lasten perheiden tukemiseen, avustustoimintaan ja vaikuttamistoimintaan. Tärkein toiminta on tukihenkilötoiminta pienten lasten perheissä. Mukana on ollut parikymmentä tukihenkilöä, joiden toiminnan kohteena on ollut yhteensä 25 perhettä.

Lapsiperheitä tuetaan Eväitä Elämälle – ohjelman vähävaraisten perheiden lapsia harrastustoiminoissa.

2.3 Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys perustettiin Iisalmeen 25.2.1998. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on toimia lastensuojelun tukimuotona ja tehdä ehkäisevää lastensuojelutyötä. Toiminnalla pyritään tukemaan lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja perheen selviytymistä arjessa sekä katkaisemaan perheiden väkivaltakierrettä ja auttamaan asiakkaita kriisitilanteissa.

Yhdistys järjestää matalan kynnyksen järjestölähtöisiä avopalvelutoimintoja Yökylä-, Mummola-, Vapaaehtoisdoulatoimintaa, Yhden Vanhemman ryhmä, Ero Lapsiperheessä -toimintaa (Eroinfoilat, Vanhemman Neuvo -vertaisryhmät, Lasten erovertaisryhmät, Apua eroon -chat ja Lasten ja nuorten -chatverkkoauttaminen) ja Perhetuvan Lauantait sekä vaativan vauvatyön Pampula -päiväryhmätoimintaa.

Toimintoja on suunniteltu ja kehitetty yhteistyössä Perheentalo –yhteistyön ja muiden yhdistysten sekä vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Suunnittelussa tulee huomioida eri tahojen jo olemassa olevat resurssit ja toiminnot ja toimintaa on kehitetty täydentämään varhaisen tuen palveluja. Yhdistyksellä on ollut kuluvana vuonna neljä palkattua työntekijää.

3 OHJAUSRYHMÄ

Ohjausryhmän tehtävänä on toteutettavien toimintojen linjaaminen ja seuraaminen. Ohjausryhmällä ei ole juridista tai taloudellista vastuuta hankkeesta vaan vastuu on aina avustuksen saajalla.

Ohjausryhmän kokoonpano 2021:

Wilhelmina Pyykönen	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
Eveliina Virkkunen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja
Päivi Korolainen	Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n hallituksen puheenjohtaja
Anne Vola	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n kunniapuheenjohtaja
Marja-Liisa Korhonen	Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, perhepalvelujen esimies
Hannele Vesterlin	Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, perhekeskuspäällikkö
Tarja Immonen	Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut, nuorisotyön koordinaattori
Kristiina Kukkonen	Savonia -ammattikorkeakoulu, Iisalmen yksikkö, lehtori
Hanna-Leena Tela	Toimi-säätiö, kehittämisspäällikkö
Hannele Vartiainen	Iisalmen seurakuntaa, Lapsityön johtaja
Erja Heiskanen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toiminnanjohtaja
Marjatta Miettinen	Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen palveluohjaaja
Sinikka Roth	Perheentalo -yhteistyön johtaja
Sirkku Nevalainen	Perheentalo -yhteistyön koordinaattori 23.3.2021 saakka
Laura Ahonen	Perheentalo -yhteistyön koordinaattori 3.5.-31.12.2021

Ohjausryhmä on kokoontunut hybridinä 6 kertaa ja kokouksissa on ollut yhteensä 64 osallistujaa. Perheentalo -yhteistyön johtajan esihenkilö on ollut MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n edustaja Anne Vola, jonka kanssa on käyty tarvittaessa kehittämiskeskusteluja.

Strategiatyöskentely:

Yhdistysten keskinäistä strategiatyöskentelyä jouduttiin koronan takia muuttamaan siten, että pyrittiin järjestämään vaihtoehtoista toimintaa lasten ja perheiden arjen tukemiseen. Strategiatyön tavoitteena on sovittaa erityisesti järjestöjen toimintoja yhteen ja estää samalla päällekkäisyyksien syntymistä niin toiminnallisesti kuin ajallisesti. Päivien sijaan pidettiin ylimääräisiä eri tahojen ja toimijoiden yhteistyö-palavereja, joissa sovittiin yhdessä mitä voidaan tehdä koronan haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

4. TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

4.1 Toiminta-alue

Toiminta-alueena on pääasiassa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alue (Kiuruvesi, Vieremä, Sonkajärvi ja Iisalmi). Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden toimistot ovat MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n ylläpitämän avoimen kohtaamispaikan Onni ja Ilonan kanssa samoissa tiloissa Iisalmessa. Toimintaa järjestetty myös Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen Perhetupa Väkkärässä.

4.2 Päämäärä

Perheen talo -yhteistyön päämääränä on vakiinnuttaa **verkostomaisesti toimiva varhaisen tuen kumppanuusmalli**. Paikallisilla kansalaisjärjestöjen toteuttamalla ammatillisesti johdetulla vapaaehtoistoiminnalla on oma paikkansa maakuntien ja kuntien palvelurakenteissa.

”Tove Janssonin tarina Näkymättömästä lapsesta kertoo, kuinka lapsista tulee näkymättömiä ja kuinka näkymättömästä tulee jälleen näkyvä.

Tarinan pedagoginen hahmo on Muumimamma, jonka jokainen näkymättömään Ninniin kohdistama hyväksyntä ja huomio saa aikaan sen, että näkymättömästä tulee jälleen näkyvä.”

4.3 Tavoitteet

YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI

Tavoite 1 Yhdessä lapsen parhaaksi!

Perheentalo -yhteistyön toimintamallin vakiinnuttaminen ja LAPE muutosohjelman mukaisen perhekeskustoimintamallin avoimen perheiden kohtaamispaikkojen kehittäminen ja käynnistäminen. Lapsiperhepalveluiden saatavuuden lisääminen ja pirstaleisuuden ja päällekkäisyyksien vähentäminen.

Tavoite 2

Aitojen kohtaamisten lisääminen. Positiivisen vanhemmuuden vahvistaminen jo hyviksi todettujen käytäntöjen ja uusien toimintamuotojen avulla. Uniohjauksen lisääminen vauvaperheissä.

Tavoite 3

Lasten ja lapsiperheiden arjessa suoriutumisen edistäminen. Lisätään kotiin ja lähiympäristöön vietäviä toimintoja. Tukihenkilö- ja synnytystukihenkilö sekä sporttikummitoiminnan tavoitteena on tukea pienten lasten perheitä vapaaehtoisten tukihenkilöiden ja doulien avulla.

Tavoite 4

Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen. Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen.

Tavoite 5

Vapaaehtoisten osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen. Yhteisöllisyyden edistäminen sekä järjestöjen toimintaedellytysten vahvistaminen. Lisätään yhteistyötä alueen Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun kanssa.

Tavoite 6

Vahvistetaan poikkeusoloihin varautumista. Lisätään ympäristötietoa ja voimaannuttavaa luonnossa liikkumista osana perheiden arkea.

5 TOIMINNAT

Perheen talo –yhteistyön toimintatapana on ollut lapsilähtöinen, perhekeskeinen toiminta, joka pyrkii perheiden toimijuutta ja osallisuutta vahvistavien ja lisäävien toimintojen kehittämiseen - sosiaalipedagoginen ajattelutapa. Sosiaalipedagogisen työn perusajatuksena on tarjota ihmisille mahdollisuus osallistua, kohdata toisia ihmisiä, tehdä mielekkäitä asioita sekä kokea yhteisöllisyyttä toisten kanssa.

Käytännön toimintamallina on hyödynnetty Lapset Puheeksi -menetelmää sekä tiedon nopeaa välittämistä varhaisessa vaiheessa yhteistyöverkostoissa kuten neuvolan, perheneuvolan ja sosiaalitoimen kanssa. On hyödynnetty MLL:n Vahvuutta Vanhemmuuteen -ryhmäohjauksen mentalisaatioon perustuvaa menetelmää ja Lapset Puheeksi -menetelmää. Työntekijät kävivät myös Parisuhteen tuki -koulutuksen (POSOTE20-hanke).

Tukihenkilöt

5.1 TUKIHENKILÖTOIMINTA

”Kun ei ole omia verkostoja, on joku joka on läsnä ja välittää”

TUKIHENKILÖ- JA SPORTTIKUMMITOIMINTA

Tausta ja tavoite

lialmessa on ollut Pelastakaa Lasten tukihenkilötoimintaa loppuvuodesta 2000 alkaen. Sporttikummeja on valmennettu lialmessa vuodesta 2019 lähtien. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsiperheitä heidän arjessaan. Toimintaa toteuttaa Pelastakaa Lapset ry:n Itä-Suomen aluetoimisto yhteistyössä lialmen Pelastakaa Lapset ry:n ja Perheentalo -yhteistyön kanssa.

Sporttikummi toiminta on monelta osin hyvin samankaltaista toimintaa. Toiminta painottuu lapsen kanssa liikkumiseen tai mukana oloon lapsen harrastuksessa. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsia ja nuoria, jotta he motivoituvat liikkumaan, harrastamaan ja saamaan sitä kautta pystyvyyttä, tavoitteita ja turvallisia aikuisia elämäänsä.

Perheet hakevat tukihenkilöä erilaisissa elämäntilanteissa. Lapsiperheessä voimavarat voivat olla koe-tuksella monenlaisista syistä. Yhteistä hakijaperheille on se, että perheillä ei ole riittävää tukiverkostoa. Tavoitteena toiminnassa on koko perheen tukeminen. Tukihenkilötoiminnalla pyritään tarjoamaan joustavasti apua ja tukea erilaisille lapsiperheille, erilaisissa elämäntilanteissa. Kaikille perheille ei ole heti löytynyt tukihenkilöä ja odotusaika on ollut keskimäärin parista viikosta useisiin kuukausiin. Tuki-henkilö- ja sporttikummitoiminnassa on tärkeää tukisuhteiden sopivuus esimerkiksi perheiden toivei-den ja henkilökemioiden kohtaamisessa. Toiminnalle on tyypillistä, että yhtä aikaa on ollut sekä per-heitä jonossa että vapaita tukihenkilöitä.

Ensimmäinen yhteydenotto tulee yleensä perheiltä tai ohjaavalta taholta Perheentalo -yhteistyön koordinaattorille, joka alkukartoituksen jälkeen ohjaa yhteydenoton aluetyöntekijälle. Jonkun verran pyyntöjä tulee myös suoraan Pelastakaa Lapset ry:n aluetoimistoon. Tuen tarpeen ilmaiseminen ei kuitenkaan aina ole helppoa ja työntekijän on tärkeää rohkaista perhettä luottamaan siihen, että oma tunne tuen tarpeesta riittää. Perheitä on ohjattu tukihenkilötoimintaan esimerkiksi perheneuvolan työntekijöiden, perhepalveluiden sosiaalityöntekijöiden ja perheohjaajien kautta. Perhekeskus Onni ja Ilonassa työntekijät ovat herkällä korvalla kohdatessaan perheitä vertaisryhmissä ja muissa toiminnois-sa, koska vanhemmat voivat ilmaista tuen tarvetta fiiliskierroksella tai kahdenkeskisissä keskusteluissa.

Aluetyöntekijä tekee kotikäynnin tukihenkilöä hakeviin perheisiin. Tarvittaessa koordinaattori toimii parina. Perheet saavat samalla lisää tietoa lapsiperheiden tukihenkilötoiminnasta. Tärkeää on arvioida yhdessä onko tukihenkilötoiminta perheelle sopiva tukimuoto. Kotikäynnillä voidaan täyttää hakemuk-set yhdessä tai perhe voi vielä jäädä harkitsemaan asiaa. Tarvittaessa perheitä ohjataan aktiivisesti muun tuen piiriin.

Tukihenkilö käy perheessä sopimuksen mukaan, tavallisesti 1 – 2 kertaa kuukaudessa. Tukihenkilö sopii nimikkoperheensä kanssa, miten yhteinen aika parhaiten tukee perheen tilannetta. Apua annetaan perheen ehdoilla. Välillä leikitään lasten kanssa, leivotaan yhdessä tai lähdetään koko perheen kanssa ulos, vaikkapa retkelle. Joskus tukihenkilöt käyvät tuettavan lapsen kanssa vaikkapa uimahallissa tai

luontoretkillä. Tukihenkilöt haluavat olla perheen tukena mahdollisimman luontevasti ja ilman turhia muodollisuuksia.

Koronan takia on tukihenkilöitä ohjattu pitämään yhteyttä myös puhelimitse perheeseen, jos ei ole päässyt käymään kotona.

Toimintalukuja vuodelta 2021

Viime vuonna järjestettiin yksi tukihenkilövalmennus ja yksi sporttikummivalmennus.

Tuettavia perheitä, 16
joissa lapsia, 50

tukihenkilöä ottavia perheitä, 8
joissa lapsia, 16

Vapaaehtoisia, 22 joista
Tukihenkilöitä, 18
Sporttikummeja, 4

Tauolla vapaaehtoisia 3, joista
Tukihenkilöitä, 0
Sporttikummeja, 3

Iloa vapaaehtoistoiminnasta!

TUKIHENKILÖ

Tukihenkilö on tavallinen, täysi-ikäinen ihminen, joka auttaa ja tukee lapsiperhettä vapaaehtoistyönä. Tukihenkilöt voivat toimia esimerkiksi kuuntelu- ja keskustelukumppanina, lapsen harrastuskaverina tai auttajana arkisissa tilanteissa, vaikkapa läksyjen teossa. Tukihenkilö tapaa lasta ja perhettä pari kertaa kuukaudessa muutaman tunnin ajan.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä Perheentalo -yhteistyön koordinaattoriin p. 040 192 0112 tai Mervi Hakkaraiseen p.050 433 0559

5.2 MLL:n Iisalmen yhdistyksen avoin perheiden kohtaamispaikka Perhekeskus Onni ja Ilona

”Tämä paikka on meidän turvasatama”

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n Perhekeskus Onni ja Ilona sijaitsee Iisalmen keskustassa, Pohjolankatu 6 L 6. Tilat olivat avoimma ma, ti, ke ja pe klo 9.00 – 14.00 sekä keskiviikkona iltaisin klo 17.30-19.00, jolloin vapaaehtoiset pitivät tiloja auki. Torstai on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Vapaaehtoisena hallituksen nimeämänä perhekeskuvastaavana on toiminut Marika Tissari.

Kaikkien perheiden kohtaamispaikka -logo - Papunet

Tiloissa on pienimuotoinen MLL:n Iisalmen yhdistyksen perhekahvila, jossa tarjolla kahvia, teetä, mehua ja pientä välipalaa. Lisäksi yhdistys pitää lastentarvikkeiden kirpputoria/vaihtotoria. Tiloissa ovat myös Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden sekä Pelastakaa Lapset ry:n toimistot.

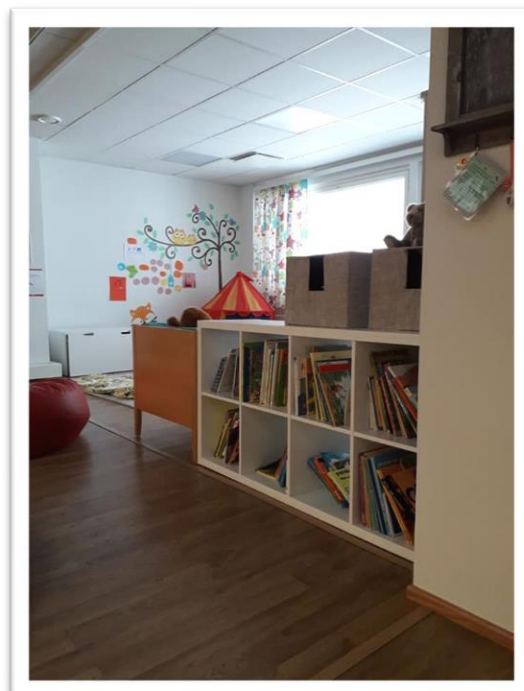
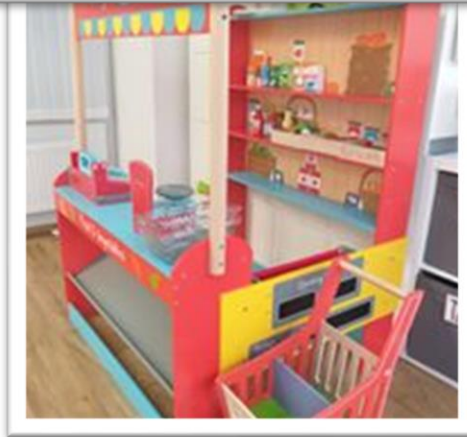
Tiloissa kokoontuu ammatillisesti ohjattuja vertaisryhmiä. Myös ilta-ajat ovat suosittuja ja tiloissa on kokoontunut useita eri toimijoita kuten Suomen Punaisen ristin Iisalmen osaston vapaaehtoisten pitämä kielikahvila ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän äitiysneuvolan ryhmäneuvolat (koronan takia myös etänä). Vauvakutsut yhteistyössä Iisalmen seurakunnan kanssa ovat kokoontuneet perhekeskuksen tiloissa koronan sallimissa puitteissa.

Avoin perheiden kohtaamispaikka Onni ja Ilona oli vuoden 2021 aikana auki 149 arkipäivää ja kesällä kokoonnuttiin lisäksi Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen koordinoimassa Lasten Liikennepuistossa 18 kertaa eli avointa toimintaa järjestettiin yhteensä 167 kertaa. Avoimessa perheiden toiminnassa oli käyntikertoja yhteensä vuoden aikana 4033, joista lapsia 2239, naisia 1333 ja miehiä 451. Vapaaehtoisia oli mukana avoimessa 73 kertaa ja opiskelijoita 84 kertaa. Eri vapaaehtoisia oli 12.

Yhteensä Perhekeskus Onni ja Ilonassa pidettyyn ryhmätoimintaan ja avointen perheiden kohtaamispaikkatoimintaan kirjattiin vuoden 2021 aikana 9323 käyntikertaa ja toimintoja on ollut toteuttamassa vapaaehtoisia 579 kertaa, joista opiskelijoita 170.

Kuvia Perhekeskus Onni ja Ilonasta

5.2.1 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät

Ammatillisesti ohjatut vauvaperheiden vertaisryhmät

Vertaisryhmissä samassa elämäntilanteessa olevat ihmiset kohtaavat, vaihtavat kokemuksiaan ja tukevat toisiaan. Vertaisryhmissä tavoitteena on ohjaajan tukemana vahvistaa vanhemmuutta ja perheen hyvinvointia, tukea vanhemman ja lapsen välistä kiintymyssuhdetta ja varhaista vuorovaikutusta sekä vähentää yksinäisyyttä edistämällä sosiaalisten verkostojen laajenemista myös ryhmän ulkopuolelle.

Uusi vertaisryhmä n. 0–6 kk ikäisille vauvoille ja heidän vanhemmilleen, sekä odottaville vanhemmille, alkaa kaksi kertaa vuodessa, tammikuussa ja elokuussa. Vertaisryhmä kestää noin vuoden, jonka jälkeen ryhmä päättyy ja paikalla aloittaa uusi vauvaryhmä.

Perheryhmä alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen kokoontuu maanantaisin. Perheryhmään ohjataan päättyvän vauvaryhmän vanhempia. Useat perheet ovatkin käyneet meillä jo vuosien ajan ja on mahtava etuoikeus nähdä lasten kasvavan ja vanhempien kasvavan vanhemmuuteen. Maanantain perheryhmä toteutetaan seurakunnan lapsiperhetyön kanssa yhteistyössä. Yhteisenä linjana on sovittu, ettei ryhmässä ole uskonnollista tunnustuksellisuutta. Perheryhmässä on tarjolla aamupala, monipuolista ohjattua toimintaa ja vapaata yhdessäoloa.

Monikkoperheiden vertaisryhmä on ollut vuoden 2021 tauolla. Ryhmä käynnistetään jälleen, kun sille on tarvetta. Monikkoperheiden vertaisryhmää on ohjattu moniammatillisesti yhdessä seurakunnan ja Ylä-Savon SOTEn kanssa. Aiemmin ryhmä on kokoontunut 1–2 kertaa kuukaudessa Onnissa ja Ilonassa.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen nimeämänä vapaaehtoisena vertaisryhmävastaavana kuluneena vuotena toimi Elina Parviainen. Vertaisryhmien suunnittelusta ja ohjauksesta on vastannut toiminnanohjaaja Annika Luokkanen.

Vauvaryhmät

Vauvojen ja heidän vanhempiensa vertaisryhmissä edetään mahdollisimman paljon vauvojen tarpeiden mukaan. Ryhmään saapuessa ohjaaja ottaa vastaan jokaisen tulijan ja luo hyväksyvää ja vastaanotettavaista ilmapiiriä. Ohjaaja kohtaa ryhmäläiset tasavertaisesti ja reflektioivalla työotteella, luoden ryhmään turvallista ilmapiiriä. Vauvoja ihmetellään ja ihastellaan yhdessä.

Ryhmissä on pääsääntöisesti toistuva rakenne. Ryhmä alkaa yhteisellä loru- ja lauluhetkellä. Tämän jälkeen käydään fiiliskierros, jossa voi kertoa oman ja lapsen nimen sekä lapsen iän, sekä haluamansa

verran kuulumisia ja fiiliksiä. Ryhmässä keskustellaan ohjatusti ohjelman mukaisesta aiheesta tai niistä ajatuksista, mitkä perheiltä sillä hetkellä nousee. Toisinaan ryhmässä on toiminnallista ohjelmaa, kuten vauvojen värileikkiä tai tanssia. Välillä mukana on asiantuntijoita kertomassa ja juttelemassa perheitä kiinnostavista aiheista. Vapaalle yhdessäololle ja kahvittelemulle on jätetty myös aikaa.

Lorut ja laululeikit

Lorut ja laululeikit valitaan lapsen ikätason mukaisesti. Lorujen ja leikkien kautta tavoitteena on tukea vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta sekä kannustaa vanhempia laulamaan ja loruttelemaan myös kotona lapsen kanssa. Tätä tarkoitusta varten vanhemmille annetaan kotiin viemisiksi lorun, laulun tai laululeikin sanat. Joskus vanhemmat saattavat aluksi löytää itsensä epämu-kavuusalueelta, kun lähdemme hoiva- ja hellittelyleikkeihin. Vauvan silittely ja ihastelu saattaa tuntua kummalliselta ja vieraalta. Tällöin suuressa merkityksessä on muiden ryhmäläisten sekä ohjaajan antama esimerkki. Ohjaajana on ollut hienoa huomata, kuinka loruttelut, silittelyt ja ihastelut muuttuvat vanhemmilla luonteviksi. Niissä hetkissä ennaltaehkäisevän työn pienten tekojen merkitys näkyy konkreettisesti.

Kultaani kurkistan,
missä mahtaa olla hän,
nyt mä hänet löydän!

Fiiliskierros

Loruttelujen jälkeen on fiiliskierros, jolloin jokaisella on mahdollisuus kertoa päällimmäiset tuntemuksensa viikon ajalta. Fiiliskierros toimii samalla myös esittelynä ja tässä yhteydessä vanhemmat kertovat oman etunimensä sekä lapsensa etunimen ja iän. Esittelyn merkitys korostuu avoimessa ryhmässä, johon voi koska vain tulla uusia perheitä, vanhemmat tulevat toisilleen tutuiksi luontevasti. Yksi ohjaajan tärkeä tehtävä onkin tukea uusien kaveri- ja ystävyysuhteiden syntymistä. Vuoden 2021 aikana on jälleen ryhmissä useat löytäneet uusia ystäviä ja useat ryhmäläiset ovat tavanneet ryhmän ulkopuolella ja olleet muuten yhteyksissä toisiinsa (mm. Whatsapp- ja Facebook-ryhmien kautta).

Fiiliskierroksen aikana syntyy usein keskustelua ja vanhemmat kysyvät muilta vinkkejä ja mielipiteitä. Toisten vanhempien vertaistuki on tärkeää. Lähtökohtana on, että jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Ohjaaja huolehtii, että vanhemmille jää tilaa keskustella heille tärkeistä asioista pitämällä samalla lapset keskustelun keskiössä ja tukemalla vanhemman mentalisaatiota. Yksi tapa, jolla pyritään tasa-arvoiseen kohtaamiseen, on ettemme tietoisesti kysele ammateista tai työpaikoista. Toki vanhemmat jonkin verran tuovat näitä asioita itse esille, mutta yleensä siihen mennessä ensivaikutelmat ja

tutustuminen on tapahtunut jo vanhemmuuden kautta. Joskus fiiliskierroksen aikana tai muuten ryhmässä huoli saattaa herätä, yleensä vanhemman jaksamisesta. Tällöin ohjaaja on ottanut huolen puheeksi vanhemman kanssa kahden kesken ja tarvittaessa ohjattu vanhempi tai koko perhe avun piiriin. Ohjaajana on tärkeä tunnistaa mihin oma ammattitaito riittää ja milloin oikea-aikainen perheohjaus on tarpeen.

Ohjelman mukainen aihe

Vauvaryhmissä ohjelman mukainen aihe voi liittyä vanhemmuuteen, kasvatukseen tai lapsen kehitykseen. Se voi olla keskustelua, asiantuntijan vierailu tai toiminnallinen tuokio kuten vauvojen värikylpy tai vauvamuskari. Perheiden toiveet otetaan huomioon aiheita valittaessa ja niitä tarvittaessa vaihdetaan ajankohtaisemmiksi, jos jokin tietty aihe nousee keskusteluissa selvästi pinnalle.

Vauvaryhmissä käsiteltyjä teemoja olivat mm. vauva-arki, toivoisin sinulle lapseni, parisuhde vauvarjessa, vauva ja uni, rentoutushetki vauvan kanssa, sormiruokailu ja vauva ja leikki. Vierailijoina ryhmässä oli mm. Perheohjaajat Riikka ja Katja (vanhemmuuden voimavarat), etänä fysioterapeutti Eija Metsälä (lapsen motorisesta kehityksestä), uniohjaaja Paula Laakkonen (uniasiat), Elsa Sivonen (vauvahieronta), Marjatta Miettinen (varhaiskasvatuksesta asiaa), perheohjaaja Riikka Tikkanen (stressistä säätelyyn), neuvolapsykologi Tuula Stenberg (synnytyskertomukset) ja Katja Huttunen (vauvauinnista asiaa). Lisäksi ryhmässä musisoitiin, värileikeissä päästiin eri aistein tutustumaan värien maailmaan ja taidetta tehtiin itseille ja äideille. Sairaanhoidajaopiskelija kertoi perheille pienen lapsen ensiavusta. Tätä aihetta oli kovasti toivottu perheiden osalta.

Perheryhmä Pikkulinnut

Maanantain perheryhmä Pikkulinnuissa ohjelmassa oli muun muassa jumppahetkiä, eläinmuskaria, maalausta, valokuvausta, nukketeatteria, temppurata, satuhetkiä, lajitteluleikkiä ja monenlaisia askarteluja. Lapsen oikeuksien viikolla oli lasten toiveamupala ja pikkujouluissa päästiin koristelemaan piipareita, etsimään kadonneita poroja ja piipahtipa joulupukkikin paikalla.

Muu avoin toiminta Onni ja Ilonassa

Onni ja Ilonassa on vuoden mittaan ollut monenlaista puuhaa avoimessa toiminnassa, useimmiten eri yhteistyötahojen kanssa järjestettyjä. Useana perjantaina on ollut perhetanssia ohjaamassa Nuorisoseura Nuori Iisalmen tanssinopettaja Päivi Herd. Satutuokioita on järjestetty Iisalmen kaupungin kirjaston puolesta ja opiskelijat ovat ohjanneet välipalapajaa, aistirataa ja Nalleneuvola. Vauhti!-hanke on ohjannut perheille leikkejä ja syksyllä järjestimme perinteeksi muodostuneen valokuvauksen perheille. Ohjelmassa on ollut myös musiikkihetkiä, askarteluja sekä erilaisia juhlia perheille, esimerkiksi syksyllä vietimme isovanhempien juhlapäivää.

Puistotreffit

Kevättalvella järjestimme Puistotreffejä ympäri Iisalmea kuusi kertaa. Puistotreffeillä ohjelmassa oli kirjastoauton vierailua, satuhetki, aarten etsintää, luistelua, leikkejä ja mäenlaskua. Usein mukana oli lämmintä mehua tarjolla. Puistotreffeistä ehdottomaksi suosikiksi tuli luistelu Jäähallin ulkojäällä. Mukana oli perheille myös pieniä luistimia lainattavaksi ja annettavaksi. Syksyllä järjestimme vielä Puoluk-

karetken Paloisvuorelle, jossa perheet pääsivät tutustumaan sienestämisen saloihin ja saivat poimia puolukoita talteen. Nuotion äärellä lämmiteltiin, syötiin makkaroita ja jutusteltiin.

Onni ja Ilonan avoin toiminta perheille kesällä 2021

Perhekeskus Onni ja Ilona oli avoinna kesä- heinäkuussa ma-ke ja pe kello 9-14. Toimintana oli muun muassa jäätelöbaari, tiedeetki, kuulamaalaus, muovailu ja vapaata leikkiä ja askartelua.

Vauvaryhmä Kerttulit kokoontui kesän ajan Onni ja Ilonassa torstaisin. Kävijöitä oli hyvin ja perheet olivat iloisia siitä, että vauvaryhmä kokoontui myös kesällä. Vauvaryhmässä pidettiin ennakoilmoitustuminen kesän ajan sekä kasvomaskit olivat käytössä.

Kesän toiminnoissa oli mukana kaksi nuorta kesätyöntekijää, kaksi viikkoa kumpikin.

Lasten Liikennepuistossa olimme kohtaamassa perheitä ja järjestämässä toimintaa perheille yhdessä varhaisen tuen työntekijän (Iisalmen varhaiskasvatuksen) kanssa kesä-heinäkuussa tiistaisin ja keskiviikkoisin kello 9-14. Toimintana oli muun muassa kivien maalaus, unisieppari, tuulikello-yhteistaideteos, autoilla ja kasveilla maalausta ja pikkuautoilla maalaamista, perhetanssia, keppihevosten tekoa ja kepparirata, nalleneuvola, kukkaseppeleiden tekoa pihaleikkejä ja Twist-nuorten järjestämä tapahtumapäivä lapsille. Yhteistyötä tehtiin Unicefin vapaaehtoisten, nuorisotyön, Savonian ja Vauhti!hankkeen kanssa. Liikennepuistossa tarjottiin perheille ilmainen keittoruoka kerran viikossa (Olvisäätiön rahoittamana).

Perheiltä saatiin paljon kiitosta toiminnasta. Näytti siltä, että monet perheet tulivat toiminnasta iloiseksi.

Tuntuu, että liikennepuisto heräsi eloon. Tunnelma on ihana. Olen myös tuttaville kertonut tästä, jotka lomailevat Iisalmissa.

Kiitos kun järjestätte tällaista toimintaa. Tosi hienoa, että isommillekin lapsille on tekemistä!

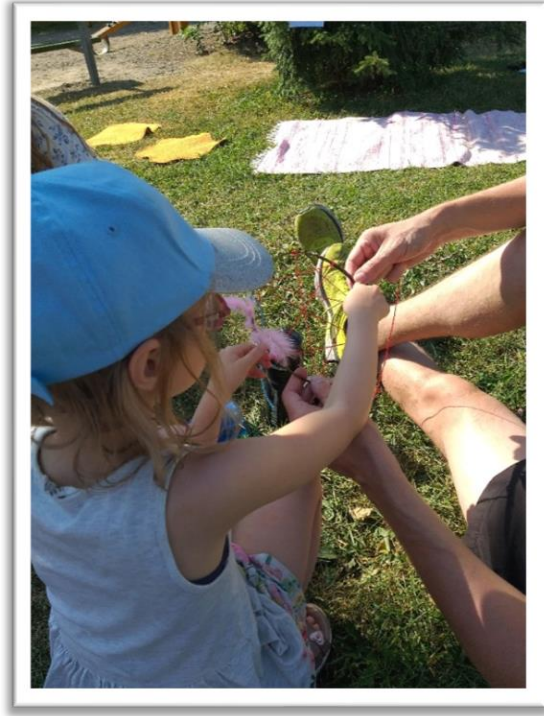
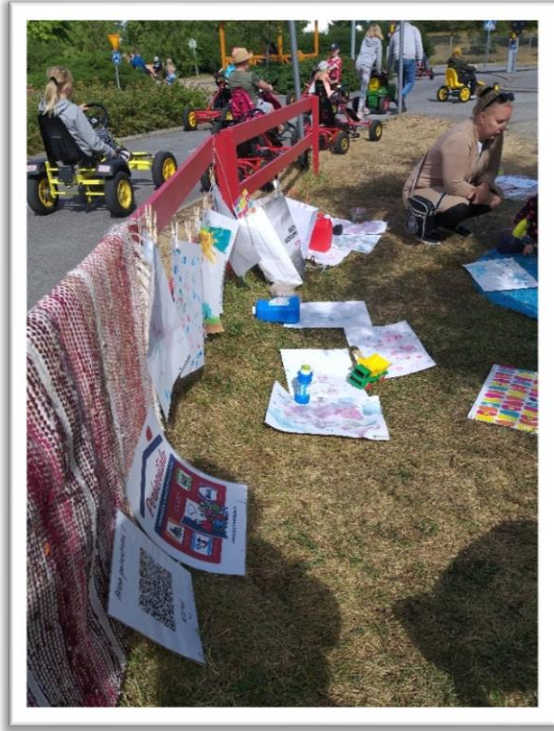
Kylläpä lapsi keskittyi pitkään tekemään taideteosta!

Olen jo kolmen isän kanssa vaihtanut yhteystietoja. Viime kesänä vaimoni sai täältä Perheentalon kautta monta ystävää.

Voisitte olla täällä vaikka kolmena päivänä, ti, ke ja pe.

Keppihevosten teko oli huippua!

Kesän retket suunniteltiin yhdessä perheiden kanssa. Retkiin liittynyt Perheraati järjestettiin avoimessa toiminnassa keväällä päivä- ja ilta-aikaan. Unelmien retkipäivätoiveita kartoitettiin leikkien ja kuvien avulla. Näitä retkiä järjestettiin kesän aikana neljä:

Kyrönniemen eläinpihaan kaksi kertaa, Kangaslammin uimarannalle ja Kaupungin rantaan onkiretkelle. Unelmien retkipäivät saivat perheiltä huomasti kiitoksia. Tarjolla oli lettuja ja muuta välipalaa, ja perheet pääsivät halutessaan linja-autokyydillä paikalle. Eläimiä päästiin ihastelemaan ja silittelemään, mikä oli monen lapsen mielestä parasta. Kangaslammin uimarannalle järjestettiin uimaretki, jota myös aurinkoinen sää suosi. Tarjolla oli pieniä eväitä ja yhdessäoloa. Eniten kävijöitä oli kalaretkellä Kaupunginrannassa. Siellä perheet pääsivät kalastamaan ja syömään makkaraa. Iisalmen pilkkijät olivat auttamassa pieniä kalastajia ja lainasivat välineitään.

Retkiltä tuli todella hyvää palautetta. Retket rahoitti Hartwall-säätiö.

Kivaa oli:

- Kuljetus ja ruokailu sujuvaa ja rentoa sopiva aika
- Retkikohde oli monipuolinen ja sopiva niin vauvalle, äidille kuin vilkkaalle 5-vuotiaallekin. Kiitos kun järjestitte!

Kivaa oli:

- eläinten ruokinta
- eläimet, pomppulinna EVÄÄT 😊
- Pupu ja vuohi ja lamma ihanin.

Kurjaa oli:

- kiukkuinen pikkuveli
- Poniratsastus peruttu (liian kuuma)

Kivaa oli:
 -eläimet, hyvää syömistä,
 lasten riemu ja kaunis
 ilma
 -Paljon oli tuttuja, ihana
 oli nähdä heitä. Lapsi
 viihtyi (8kk)
 -Harjata ponia
 -Muurinpohjaletut

Kurjaa oli:
 -maskit ☹️ mil-
 le ei tosin voida
 mitään...
 -ei mikään

Kivaa oli:
 -yllätys, onki-
 minen, oli eka
 kerta
 -kalastus, sain 2
 särkeä ja kaikki
 pääsivät kalas-
 tamaan
 -ilmainen mak-
 kara
 -hyvin järjestet-
 ty

Keittokeskiviikko ja muuta tarjoilua

Kesän ajan Iisalmen lasten liikennepuistossa tarjottiin perheille ilmainen keittoruoka, joka kustannettiin Olvi-säätiön lahjoituksella. Rahaa jäi kesältä yli, joten jatkoimme keittokeskiviikkoa syksyllä Onnissa ja Ilonassa. Vapaaehtoiset Martat kävivät jakamassa keittoa perheille. Keittoa tarjottiin yhteensä 805 annosta.

Opiskelijat ohjasivat välipalabaaria perheille

Martat tarjoilivat keittoa

Asiantuntija-aamupäivät: Aamukahvia ja asiaa sekä Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista

Aamukahvit ja asiaa järjestettiin kerran kuussa kevät ja syyskaudella. Tilaisuus alkoi aina kello 9.00 kahvittelun merkeissä, jonka jälkeen kello 10.00 on asiantuntijan pitämä alustus ohjelman mukaisesta aiheesta ja yhteistä keskustelua. Lopuksi perheillä oli mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin asiantuntijoiden kanssa. Asiantuntijavieraat ovat oman alansa ammattilaisia. Aiheita vuonna 2021 oli: Raskauden jälkeinen liikunta (fysioterapeutti Emma Ronkainen), Parisuhde lapsiperhearjessa (sosiaalityöntekijät perheneuvolasta), Lapsen seksuaalikasvatus (neuvolapsykologi Tuula Stenberg), Tunnetaidot (tunnetaito-ohjaaja Sirkku Nevalainen), Kielen kehityksen tukeminen (puheterapeutti Emmi Ruotsalainen), Pienen lapsen kiukku (neuvolapsykologi Hanna Järvinen), lapsen motorisen kehityksen tukeminen (fysioterapeutti Eija Metsälä) ja Myönteisen kasvatuksen keinoja (Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Päivi Hiltunen). Iltateet ja asiaa järjestettiin etänä ja aiheena oli Uniasiat vauva- ja taaperoperheissä (uniohjaaja Paula Laakkonen). Aamukahvit ja asiaa -tilaisuuksista yksi oli kokonaan etänä ja muutamassa oli etämahdollisuus lisäksi. Syksyllä Onnissa ja Ilonassa oli vapaaehtoisia leikittämässä lapsia, jotta vanhemmat saivat paremmin keskittyä asiaan.

Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteissa järjestettiin kerran kuussa, kevät- ja syyskaudella. Tuolloin 1-3 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa on aamupäivän Onnissa ja Ilonassa kohtaamassa perheitä. Perheet voivat jutella heidän kanssaan mieltä painavista arjen pulmallisista tilanteista ja pohtia yhdessä niitä helpottavia keinoja. Perheiltä on tullut näistä kovasti kiitosta.

Vauvakutsut

Vauvakutsut odottaville vanhemmille järjestettiin kaksi kertaa Iisalmen seurakunnan kanssa yhteistyössä. Vauvakutsuilla kerroimme perheille vauvaperheiden palveluista, Onni ja Ilonan toiminnasta, keskustelimme vanhemmaksi tulemiseen liittyvistä ajatuksista ja tunteista sekä perheillä oli mahdollisuus kysellä kasteesta seurakunnan lapsityön ohjaajalta. Lisäksi oli mahdollisuus tehdä tuttinauhoja tulevalle vauvalle. Keväällä herkuteltiin täytekekulla ja syksyllä tarjolla oli pizzailtapala. Illat olivat antoisia ja perheet tutustuivat toisiinsa.

VAUVAKUTSUT

ti 23.3. ja ti 4.5. klo 18 alkaen

Perhekeskus Onni ja Ilonassa
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

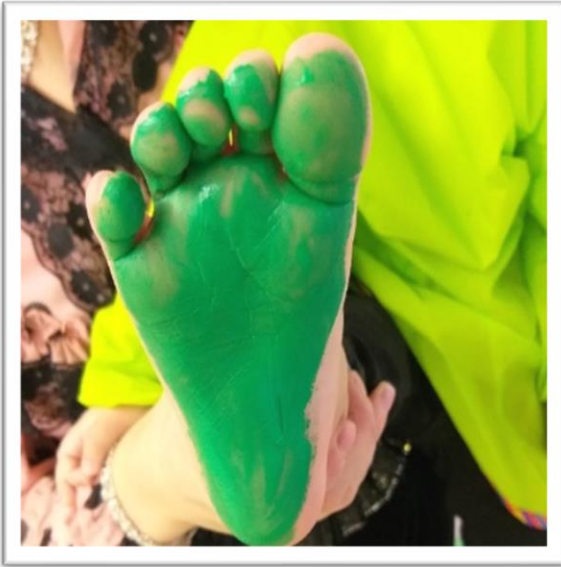
Tervetuloa tapaamaan muita odottavia perheitä, tutustumaan Iisalmen vauva-ajan palveluihin sekä jakamaan äidiksi ja isäksi tulemisen tunnelmia. Samalla mahdollisuus kysellä kasteeseen liittyviä asioita.

Ilmoittautuminen ja lisätietoja: Perheentalo -yhteistyön toiminnanohjaaja
p. 040 581 7117

Perheentalo IISALMEN SEURAKUNTA Ylä-Savon SOTE KUNTAYHTIÖ

Vauvan päivän juhlat

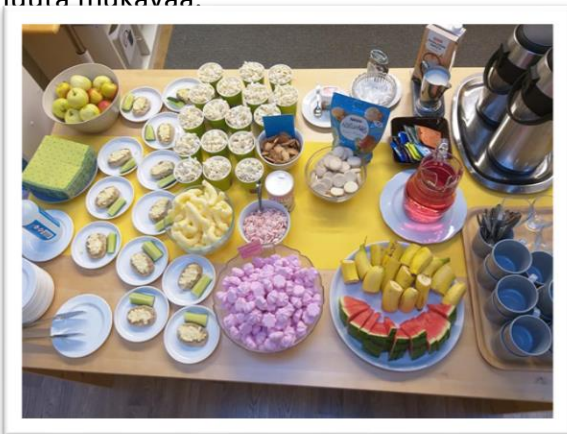
Syyskuun 24. päivänä osallistuimme valtakunnallisen vauvanpäivän viettoon. Juhlimme vauvoja (ja isosisaruksia 😊) Onni ja Ilonassa koko päivän herkutteluilla sekä musiikki- ja loruhetkillä sekä tekemällä suloisia taideteoksia vauvojen jalanjälkiä painamalla. Mukana päivässä oli Perhetupa Väkkärän Sirpa ja Varhaiskasvatuksen varhaisen tuen työntekijä Anna-Kaisa.

Lapsen Oikeuksien juhlaviikko

Lapsen oikeuksien teema vuonna 2021 oli **Lapsen oikeus hyvään kohteluun #MULLAONVÄLIÄ #SULLAONVÄLIÄ**. Lapsen oikeuksia juhlittiin Onni ja Ilonassa koko viikon 46 ajan. Viikon aikana oli lasten toiveaamupala, lapsen oikeuksiin liittyviä askarteluja ja rinta-nappien tekoa. Vauvaryhmissä keskusteltiin lapsen kasvatuksesta ja asioista, joita toivoisi lapselleen. Perjantaina juhlimme Lapsen oikeuksia perhetanssilla, kasvomaalauksilla ja herkuilla.

Lauantaina viikko huipentui Lapsen Oikeuksien päivän 20.11.2021 Kartanon Kekkereihin, joka järjestettiin Koljonvirran kartanon pihapiirissä monien eri tahojen kanssa yhteistyössä. Mukana oli polkuautoja seurakunnalta, kaverikoiria, 4H:n järjestämää toimintaa, seikkailurata, jättisaippuakuplia ja paljon muuta mukavaa.

Lasten toiveaamupala Lapsen Oikeuksien viikolla

Lapsiperheiden ruokakurssi

Marttojen kanssa yhteistyössä järjestettiin perheille perheiden ruokakurssi keväällä ja syksyllä. Kurssilla tehtiin toiveiden mukaisesti monipuolisia arkiruokia. Perheiden ruokakurssilla lapset otettiin mukaan ruuanlaittoon ja pohdittiin erilaisia arkea helpottavia keinoja. Iltojen päätteeksi ruokailtiin yhdessä ja perheet saivat mukaansa ruokia ja oppaita. Kurssi sai paljon kiitosta perheiltä.

Vauvojen ja taaperoiden univalmennusryhmät

Vuoden 2021 aikana Onnissa ja Ilonassa kokoontui Kuopion Ensikotiyhdistyksen kanssa yhteistyössä järjestetyt vauvojen ja taaperoiden univalmennusryhmät. Univalmennukset ohjasi uniohjaaja Paula Laakkonen. Mukana oli myös Perhetupa Väkkärän työntekijöitä ja vapaaehtoinen leikittämässä lapsia taaperoiden ryhmässä. Molemmat ryhmät kokoontuivat kaksi kertaa ja ryhmien välissä perheillä oli oma soittoaika uniohjaajan kanssa, joissa sopivat perheiden yksilöllisistä tavoitteista ja toimintatavoista uniasioissa. Perheiden palautteiden pohjalta lähes kaikkien osallistuneiden perheiden uniasiat menivät huomattavasti parempaan suuntaan valmennuksen myötä.

Harjoittelijat ja vapaaehtoiset

Vuoden aikana toiminnassamme on ollut normaalia vähemmän opiskelijoita ja vapaaehtoisia, johtuen vallitsevasta koronatilanteesta ja rajoituksista. Syksyllä 2021 vapaaehtoisia alkoi tulla mukaan toimintaan aktiivisemmin. Sairaanhoidajaopiskelijat ohjasivat nalleneuvola kaksi kertaa ja sosionomiopiskelijat pitivät lapsiparkkia marras-joulukuussa kaksi kertaa. Sosionomiopiskelija oli keväällä 10 viikkoa ammattiharjoittelussa ja syksyllä viisi viikkoa. Sairaanhoidajaopiskelija oli keväällä kolmen viikon työharjoittelun. Vapaaehtoisia oli arjessa auttamassa esimerkiksi lasten leikittämässä, keittoruuan jakamisessa, Unelmien retkellä, kirpputoripöydän siistimisessä, perhekahvilassa sekä juhlapäivinä toimintaa ohjaamassa. Vauvoryhmissä eräs äiti antoi imetysohjausta imetystukihenkilönä ja toinen ohjasi ryhmälle musiikkihetken. Vapaaehtoisia oli myös ideoimassa ja toteuttamassa erilaisia toimintoja avoimeen toimintaan.

Osallisuus

Perheiden, niin lasten kuin aikuistenkin, osallisuutta halutaan korostaa toiminnassamme. Perheiltä kerätään palautetta ja toiveita säännöllisesti. Perheitä toivotaan osallistumaan niin ohjelman suunnitteluun kuin toteutukseen. Esimerkkinä tästä, perheitä nousi toivetta ilmaisesta liikuntakerhosta ja sen pohjalta koulutettiin vapaaehtoisia ohjaamaan MLL:n maksuttomia lasten liikuntakerhoja kaksi eri ryhmää lisälmen Liikuntahallilla. Onniin ja Ilonaan hankittiin muun muassa toiveiden pohjalta kankaisia ruokalappuja, järjestettiin toiveista etämahdollisuus Aamukahvit ja asiaa -tilaisuuteen sekä järjestettiin lasten toiveista nousseita toimintoja, kuten autoilla maalausta ja autopesulaleikkiä. Perheiden toiveista teimme kuntalaisaloitteen parkkiaikojen pidentämisestä lähikaduilla.

Vauvoryhmien ohjelmat on suunniteltu ryhmäläisten toiveiden pohjalta, erityisesti toisen kauden osalta, kun perheet ovat jo hyvin kiinnittyneet ryhmään. Uusien vauvojen ryhmän ohjelma on joustava, sitä on tarvittaessa muokattu toiveiden pohjalta. Ryhmäläiset ovat olleet innokkaasti ideoimassa toimintaa ja myös ryhmän ulkopuolista vapaa-ajan toimintaa, kuten lenkkeilyjä ja pikkujouluja. Ryhmät muodostivat myös omat WhatsApp -ryhmät, joiden kautta pitävät yhteyttä ryhmän ulkopuolella. Vauvoryh-

mien toiveesta keväällä yksi kerta järjestettiin ilta-aikaan, jotta päivätyössä olevat lapsen toiset vanhemmat myös pääsisivät joskus mukaan ryhmään.

Kyselyt

Perheille on tarjolla palautelaatikko, johon voi halutessaan nimettömänä jättää palautetta ja toiveita toiminnastamme. Lapsille on helpot kuvalliset laput myös käytössä. Myös www-sivujen kautta voi perheet jättää palautetta. Näiden kautta tuli vähän palautteita vuonna 2021.

Vauvaryhmiin teimme vuonna 2021 neljä kyselyä, kaksi molempiin ryhmiin.

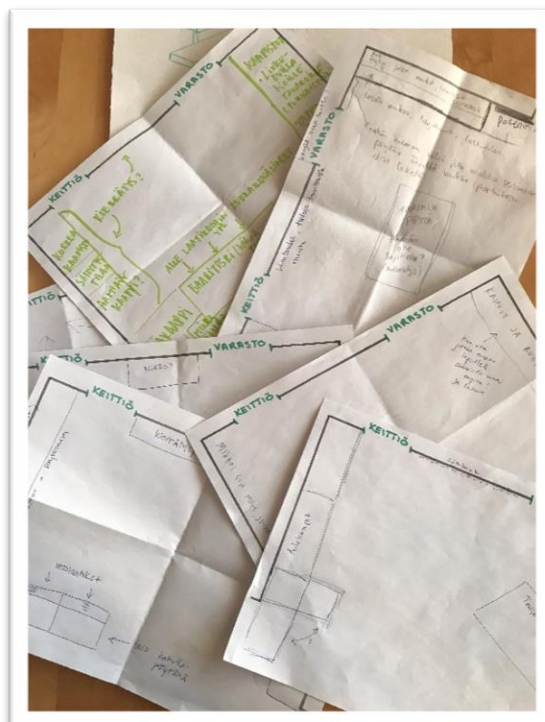
Aamukahvit ja asiaa -tilaisuuden aiheista järjestettiin perheille kysely ja kaikki eniten toivotut aiheet onnistuttiin järjestämään (mm. pienen lapsen kiukku, motorisen kehityksen tukeminen, lapsen kielellinen kehitys ja myönteisen kasvatuksen keinot).

Osallisuusviikolla toiveita kartoitettiin taiteen kautta. Lapset saivat askarrella auringon säteitä, joihin sai kirjoittaa aikuisen kanssa tai itse toiveita Onniin ja Ilonaan. Osa toiveista on jo toteutettu, kuten tusseja lisää. Osa tullaan mahdollisesti toteuttamaan seuraavissa leluhankinnoissa, kuten Ryhmä haulut, ponit ja Barbiet.

Osallisuusviikolla toteutettiin myös Perheet Keskiöön -hankkeen kautta valtakunnallinen kysely, johon saatiin vastauksia lisäalasta kohtaamispaikan osalta 18, lapsiperhepalveluiden kehittämistä 37 ja lapsilta 14 vastausta. Kyselystä lisää Perheet Keskiöön -hankkeen osiassa.

Perheraati

Yksi Perheentalo -yhteistyön perusta on lapsiperheiden osallisuus ja haluamme, että kävijät ovat mukana suunnittelemassa, arvioimassa ja halutessaan myös toteuttamassa toimintaa. Perheraadissa kerätään palautetta ja kehittämissideoita pääasiassa toiminnallisista menetelmistä. Toimintapisteissä on huomioitu erityisesti lasten osallisuus sekä maahanmuuttajien ja erityisryhmien mahdollisuus osallistumiseen. Perheraati on myös osa toiminnan arviointia ja kehittämistä. Tarkoituksena on luoda perheraadista säännöllisesti toistuva osa Perheentalo -yhteistyön toimintaan.

Perheraati toteutettiin Savonia opiskelijoiden kanssa yhdessä. Aiheena oli keittiön ja ruokailutilan suunnittelu ja sen toimivuuden arviointi. Perheraatiin osallistui yhteensä 20 perhettä ja heidän ajatusten ja ideoinnin pohjalta ostettiin senkki ja jätejärjestelmä, jonka avulla roskien kierrätys on tulevaisuudessa helpompaa.

Muutamia poimintoja Perheiden kokemuksista Perhekeskus Onni ja Ilonasta:

”Mahtavaa työtä lasten ja vanhempien iloksi, saa jakaa ilot ja surut. On aina yhtä tervetullut olo!”

Tämä oli kaikista matalimman kynnyksen paikka tulla, kun muutimme toiselta paikkakunnalta. (isä)

”Toivoisin että Perheentalo voisi laajentaa toimintaansa koskemaan kaikkia lapsiperheitä. Tällä hetkellä toiminta on selkeästi suunnattu alle kouluikäisten lasten perheille sekä vauvaperheille.”

”Jippii täällä on pallomeiri!”, lapsi

”Toivoisin enemmän toimintaa viikonloppuihin jotta päivätyössä käyvillä perheillä olisi mahdollisuus osallistua enemmän.”

Täällä on kivaa, kun täällä on paljon leluja. Ja tää on aika iso tila.” lapsi

”Perhekeskuksen ohjaaja Annika on aivan ihana, kohtaa perheet lämmöllä ja ammattitaidolla ja paneutuu jokaisen perheen tilanteeseen, oikeasti kuulee mitä perheelle kuuluu.”

Perheiden kokemuksia vauvaperheiden vertaisryhmätoiminnasta

”Vertaisryhmätoiminta lisälmen Perheentalolla, aivan korvaamatonta omien lasten vauvavuosina. Toiminnasta saimme paljon uusia kavereita ja samassa tilanteessa olevia tuttuja.”

”Ihan parasta on tämä päivä viikosta”

” Musta on niin ihana kun tänne voi tulla just niillä jumppavaatteilla ja meikittömänä, mutta sitten toisaalta jos laittautuu, niin sekin ok. Saa tulla sellasena kun on.” (äiti vauvaryhmässä)

Oli mukavaa, kun ei ollut aluksi painetta puhua, sai lähteä omaan tahtiin mukaan keskusteluihin.

Tämä ryhmä on ollut meille kyllä tosi tärkeä.

Tuumittiin tuossa xxxxx kanssa, että ei kyllä tiedetä miten oltais jaksettu ilman tiistain ryhmää. Haikeat fiilikset, yhden aikakauden loppu ❤️

Olemme saaneet edellisten vuosien tapaan paljon kiitosta hyvästä, iloisesta ja lämpimästä ilmapiiristä ja kohtaamisista. Perheet kertoivat, miten hyvä mieli usein kantaa kotiin asti, jopa seuraaviin päiviin. Eräskin äiti kertoi, miten täältä usein lähtee hymy huulella. Hän koki tärkeäksi, että täällä voi kertoa, vaikkei menisi niin hyvin. Lapset ovat antaneet paljon palautetta, että on ollut kivaa ja hauskoja leikkejä. Useat perheet ovat toivoneet pidempiä parkkiaikoja lähistölle ja siitä toiveesta tehtiin kuntalaisaloite lisälmen kaupungille.

Vertaistuki, ryhmän hyvä ilmapiiri, aiheet ryhmissä, vauvakaverit ja henkilökunta on saanut paljon hyvää palautetta perheiltä. Monelle vertaisryhmässä käynti on tärkeä hengähdys hetki arjen keskellä. Yleisfiilis ryhmästä oli kyselyiden mukaan hyvä ja toiminta vastasi odotuksia. Palautteissa oli paljon kiitosta ohjauksesta ja tiloista.

Poimintoja vauvaryhmien kyselyistä:

Parasta vauvaryhmässä on:

Parasta on vertaistuki.

Vertaistuki ja rauhallinen hetki poissa kodin hektisestä menosta. Hyvä ohjaaja. Ihana ohjaaja! Aina on tervetullut olo. Toiminta kivaa ja monipuolista.

Kuulua hyvään ryhmään. Jossa uskaltaa sanoa ja kertoa huonommistakin asioista.

Kiva kun kaikki halukkaat pääsee mukaan. Silloin, kun väkeä on paljon, alkaa vaan olla aika ruuhkaista. Silti kannatan 100%, että kaikki halukkaat pääsevät mukaan.

Nähdä muita vauvoja ja miten he kehittyvät.

Yhteisöllisyys, vertaistuki, uudet tuttavuudet, hyvin suunniteltu ohjelma lukukaudelle, auttavat vinkit kuulluksi tuleminen.

Jutteleminen ja sosiaalisuus.

Vertaistuki ja yhteenkuuluvuus,. Ryhmässä vallitsee mielestäni myös avoin ja salliva ilmapiiri.

Toisten äitien ja lasten tapaaminen. Kokemusten vaihtaminen, arjen asioista puhuminen.

Ryhmän henki, vertaistuki, vauvan ehdoilla oleminen, huiput ohjaajat.

Pääsee lapsi samanikäisten kanssa touhuamaan.

Sopiva aika, saa olla ihan rauhassa myös läsnä.

Kuulumisten jakaminen ja sen pohjalta jatkuva keskustelu.

Muiden äitien kanssa juttelu ja kokemusten jakaminen.

Kiitos ihanasta toiminnasta ja lämminhenkisyydestä <3.

Jatkakaa samaan malliin!

Iso kiitos ryhmän vetäjille ja kaikille, jotka mahdollistavat ryhmän toteutuksen.

Hyvät työntekijät!

Kiitos, että olette <3. Lapsi viihtyy.

Vertaistuki. Kivat keskustelut ja loruttelut ja laulut.

Vertaistuki ja ihanat ohjaajat.

Kiitos, että kerhoon saa tulla ja mennä miten haluaa omaan ja vauvan aikatauluun sopii. Vauvan kanssa on vaikeaa olla tietyllä kellonlyömällä jossakin, niin kiva, ettei kerhosta tarvitse stressata.

Ehdottomasti tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa on tämä.

Mitä muuta hyötyä koet saaneesi toimintaan osallistumisesta:

- Korostan kerhon sosiaalista merkitystä! Olen oikeasti tosi yksinäinen, ja kerhossa olen voinut jutella toisten kanssa tai ainakin kertoa omia ajatuksiani.
- Kaikki hyödyt oli lueteltu kyselyssä. Merkityksellisintä on ollut verkostoituminen ja yksinäisyyden tunteen vähentäminen
- Toiminta kannustaa ja motivoi lähtemään kotoa vauvan kanssa
- Kaikkea yllä mainittua 😊 lisäksi liikuntaa ja ulkoilua kun kävellen pääasiassa taittanut matkan kerhoon ja kotiin.
- Vertaistuki on ollut tärkeää uudessa elämäntilanteessani vauvan kanssa. Vuorovaikutus vauvan kanssa on myös lisääntynyt kun kotona lorutellaan samoja loruja. On virkistävää ja matala kynnyks.
- Mukavaa tutustumista ja arjen jakamista, samaistumista ja vertaistukea. Tekemistä päivään.

Miten kehittäisit toimintaa?

- ✚ Yhteistä tekemistä voisi olla enempi. Esim osa voisi vapaasti seurustella ja osa ei välttämättä siitä välitä, jolloin voisi olla ohjattuja leikkejä tms muuta.
- ✚ Vauvojen nukkumispaikkoja saisi olla enemmän eli toinen pinnasänky, mielestäni tilaa kyllä sille olisi. On ollut välillä pieni ongelma, jos vauvan pitäisi päästä nukkumaan ja sänky on ollut varattu.
- ✚ Osa aiheista ei ole ollut itselle kiinnostavia, mutta aina ei voi miellyttää kaikkia.
- ✚ Olen silti tullut kerhoon, koska se on ainoa sosiaalinen tapahtuma
- ✚ Ajankohta on vähän haastava, kun oma vauva nukkuu yleensä juuri 12-14 välillä päiväunia
- ✚ Asiantuntijoiden vierailut, esim neuvolahlökunta, ehkä myös hieman enemmän toiminnallista ohjelmaa tai ainakin mahdollisuus siihen kuulumisten ohella
- ✚ Ryhmä vois olla kahessa osassa eri aikoina mutta vaikka samana päivänä niin pääsis vuorotyö perheistäkin useemmin käymään.
- ✚ Rajattu osallistujamäärä vakiokäytännöksi
- ✚ Tiettyjä rajattuja aiheita voisi olla enemmän, toki pelkät porinapiiritkin kivoja
- ✚ Enemmän toiminnallista sisältöä

- ✚ Toimintaa pitäisi suunnitella monipuolisemmaksi
- ✚ Toiminta voisi alkaa jo klo 9, ruoka aika tulee yleensä kuulumiskierroksen aikana, joten jää osan kuulumiset kuulematta. Piirissä istuminen pois. Kivempi olisi vapaamuotoiset juttelut, kahvittelut, leikit. Harmittaa jos ei ole mitään sanottavaa tai kokee ettei ole mitään hyvää kerrottavaa.
- ✚ Kun asiantuntijavierailijat eivät ole päässeet paikanpäälle, ne voisi tapahtua etänä. Olisi tyhjää parempi. Se voisi olla enempi luentotyypinen, jos tapahtuu etänä ja sitten voisi esittää kysymyksiä.
- ✚ Vaipanvaihtopöydän vieressä seinässä kiinni oleva metallitanko on tiellä. Lisäksi vaipparoskis pitäisi olla poljettavaa mallia!

Nalleneuvola

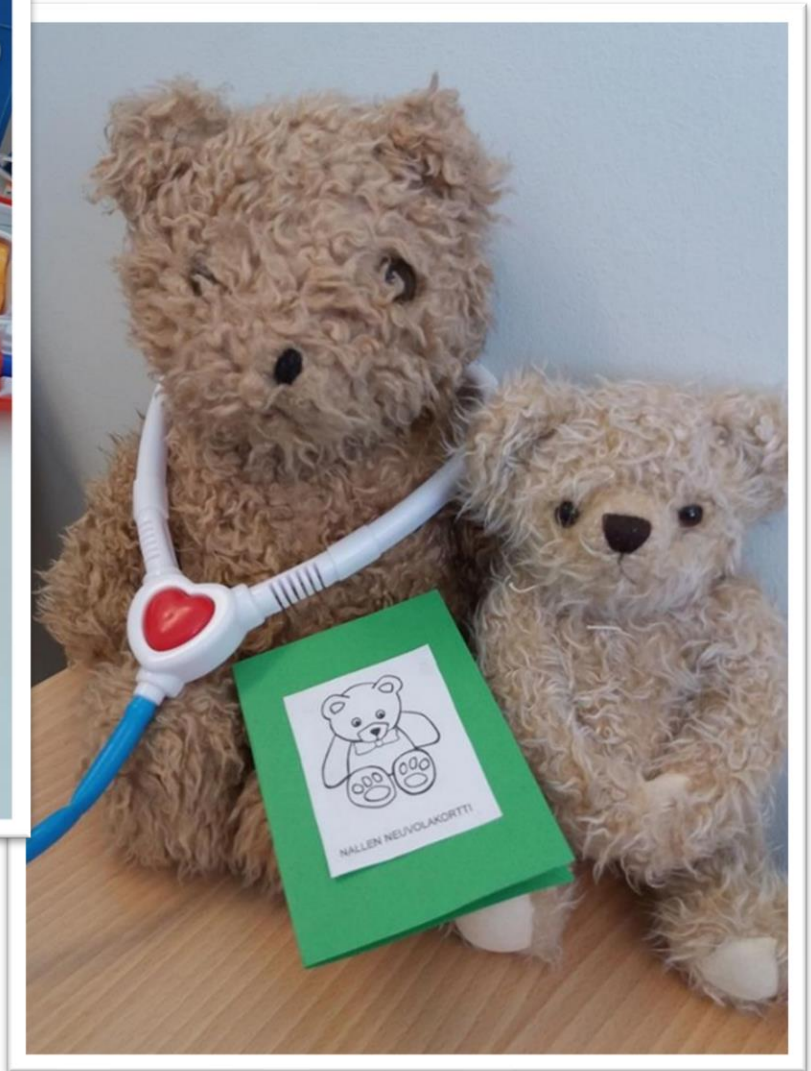
Nalleneuvola on leikkiin perustuva lapsen kohtaamisen toimintamalli. Nalleneuvolaa on kehitetty yhdessä Savonian sairaanhoitajaopiskelijoiden kanssa. Toiminnan tarkoituksena on kohdata lapsi ja kuulla lapsen omia ajatuksia. Nallelta kysytään kuulumiset, mitataan pituus ja paino, tarkistetaan näkö ja kuulo ja kaikki merkitään Nalleneuvolakorttiin ihan niin kuin oikeassakin neuvolassa.

Nalleneuvola

Perheentalojen toiminnoissa on kehitetty lapsille tarkoitettuja palaute- ja arviointimenetelmiä. Nalleneuvolan lasten ikähaitari on ollut 1-6 vuotta ja opiskelijoiden mukaan lapset ovat poikkeuksetta halunneet mielellään osallistua palautteen antamiseen. Pääasiassa suurin osa lapsista olivat olleet kuitenkin varsin tyytyväisiä saamaansa palveluun 😊. Lapsia ohjataan jo pienestä kertomaan oma mielipiteensä ja huomaamaan, että hänen mielipiteensä on merkityksellinen. Lisäksi joillakin kerroilla myös vanhemmille on ollut tietoisukuja hyvästä ravinnosta ja liikunnasta.

- ♥ Nalleneuvoloita on järjestetty 3 kertaa ja nalleneuvoloihin on osallistunut yhteensä 72 lasta ja 47 aikuista.
- ✚ Lasten Liikennepuisto 20.7. lapsia 45 aikuisia 23 yht=68, Onni ja Ilona 17.9. lapsia 6 aikuisia 3 yht=9 ja Iisalmen kaupungin kirjasto 4.12, lapsia 21 aikuisia 18 yht=39
- ♥ vuoden on kaksi sairaanhoitajaopiskelijaa on ollut Nalleneuvolaohjaajina
- ♥ Kaikki opiskelijat ovat käyneet Perheentalo -yhteistyön vapaaehtoistoiminnan perehdytyksen ennen nalleneuvolajaksoa.

Käyntikerrat avoimessa toiminnassa ja ryhmissä

Koko vuoden avoin toiminta Onni ja Ilonassa	149	793	195	1155	2143
Liikennepuisto avoin toiminta	18	540	266	1084	1890
Avoin toiminta yhteensä	167	1333	461	2239	4033
Yhteensä kaikki ryhmät ja avoin toiminta	437	3419	992	4859	9323

Vertaisryhmät 2021	Kok.kerrat	naiset	miehet	lapset	Yhteensä
Vauvaryhmä Pikkutikat 6-12kk , kevät	20	179	8	184	371
Vauvaryhmä Kerttulit 0-6kk , kevät	19	140	0	132	272
Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista	5	27	2	27	56
Aamukahvit ja asiaa	5	33	6	47	86
Puistotreffit	6	25	6	62	93
Perheryhmä Pikkulinnut, kevät	20	57	39	108	200
Vauvakutsut, kevät	1	6	4	3	13
Iltapöällöt, iltaperhekahvila, kevät	19	59	22	108	189
Aikuisten askarteluillat, kevät	2	3	0	0	3
Vauvaryhmä Kerttulit, kesä	7	51	0	51	102
Vauvaryhmä Kerttulit,syksy	19	155	1	163	319
Vauvaryhmä Viherpeipot, syksy	19	210	6	217	443
Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista	4	25	1	35	61
Aamukahvit ja asiaa, syksy	4	26	2	26	54
Retket	1	8	2	15	25
Perheryhmä Pikkulinnut, syksy	17	130	36	221	387
Vauvakutsut, syksy	1	8	4	5	17
Iltapöällöt, iltaperhekahvila, syksy	19	99	43	195	337
Nalleneuvola	3	40	13	72	128
Uniohjausryhmät	3	11		9	23
Aikuisten askarteluillat, syksy	4	9			9
Yhteensä vertaisryhmiä 22	198	1301	195	1680	3188
Muut ryhmät					
Perheily, Vauhti-hankkeen kanssa/TATUry	12	30	37	84	151
Doulaillat, synnytystukihenkilöt	4	16			16
Masuillat odottaville, doulat ja Pampulat	5	33			33
Unicef nukentekijät	7	55			55
SPR:n Luetaan yhdessä ryhmä	16	192	55	94	341
SPR:n kielikahvila	2	37	27	28	94
Marttojen ruokakurssit vauvaperheille	2	6	4	7	17
Aisti&tunne -koulutus ammattilaisille	1	5			5
AiSti&tunne -koulutus perheille	1	4		6	10
Perhevalmennusryhmät, Ylä-Savon SOTE kun	7	62	36		98
Liikuntaleikkikoulu 2-3 vuotiaille MLL	14	75	30	115	220
Liikuntaleikkikoulu 4-5 vuotiaille MLL	12	40	24	192	256
Hallituksen kokous/MLL	5	24		15	39
Hallituksen kokous/PELA	5	25			25

Tukihenkilökoulutus/PELA	2	8	2		10
Yhteensä muita ryhmiä: 5	57	612	215	541	1370
Tapahtumia					
Ulkona kuin Lumiukko - tapahtuma, sisällä	1	8	4	12	24
Lasten Synttäräkutsut, omat perheet	18	13	5	24	32
	19	21	9	36	56

Retket kesällä	4	81	32	163	276
Ulkotapahtumat, Kartanon Kekkerit	1	120	80	200	400

5.3 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnat

Perhetupa Väkkärä on Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toimipaikka. AVITUS - avopalvelutoiminnan kehittämishanke aloitti toukokuussa 2007 (RAY, nykyisin Ak -kohdennettu toiminta-avustus). Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Perhetupa Väkkärän ohjausryhmään, joka on kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa. Ohjausryhmän tavoitteena on koordinoida ja kehittää Perhetupa Väkkärän avopalvelu- ja Päiväryhmä Pampulan toimintaa. Lisäksi eri työmuodoille on koottu omat työryhmät. Perheentalo -yhteistyön johtaja tai koordinaattori on ollut mukana näissä työryhmissä.

Perhetupa Väkkärä muutti sitten uusiin tiloihin Savonkatu 13. Yhdistyksen toiminnasta on oma laajempi toimintakertomus: [linkki Erjalta](#).

5.3.1 Yökylätoiminta

” Todella hyvä kokemus, lapset olivat viihtyneet ja tunteneet olonsa turvalliseksi, se oli tärkeintä”

Yökylä järjestettiin vuonna 2021 kahdeksan. Yökylä oli suunniteltu yhdeksän, mutta koronatilanteen ja perheiden perumisten vuoksi maaliskuun yökylä peruttiin. Perheentalolta työntekijä osallistui viiteen yökylään. Lapsia osallistui yhteensä 40 (näihin viiteen, joihin oli yhteinen työntekijäresurssi lapsia osallistui 28). Vapaaehtoisia yökylätoimintaan osallistui vuoden aikana yhteensä 17 (ohjaajina ja keittiöapuna).

Yökylätoimintaa järjestettiin resurssien mukaan kuukausittain lapsiperheille, joilla ei ole mahdollista viedä lapsia esim. isovanhemmille. Yhtenä tavoitteena on perheiden jaksamisen tukeminen. Toiminta on kaikille yläsavolaisille perheille avointa, osa yökyläin tulleista lapsista ohjautui Ylä-Savon Soten sosiaalityöntekijöiden ja perhetyön kautta. Esitteitä Yökylätoiminnasta jaettiin seurakunnan tiloihin, sosiaalitoimeen, perhetyöhön, päiväkoteihin, neuvoloihin ja Perhekeskus Onni ja Ilonaan.

Yökylä alkoi perjantaina klo 17.00 ja päättyi lauantaina klo 14.00. Sisällöltään Yökylä pidettiin kodinomaisena ja tärkeää on, että Yökylässä on paljon kuuntelevia korvia, auttavia käsiä ja paljon aikuisen aikaa ja syyliä tarjolla lapsille.

Työparityöskentely otettiin käyttöön Yökylässä. Avopalveluohjaaja ja Perheentalo-yhteistyön ohjaaja toimivat työparina viidessä Yökylässä vuoden aikana. Tämä mahdollistaa entistä suuremman osallistujamäärän sekä toimintojen turvallisen jakamisen lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan, esimerkiksi niin, että osa porukasta ulkoilee toisten askarrellessa sisällä. Käytäntö tuo myös turvaa mm. mahdollisen sairastapauksen sattuessa. Lisäksi toiminnan ohjaamiseen osallistui yhdistyksen vapaaehtoistoimijoita sekä sosionomi (AMK) opiskelijoita. Vanhempien antamasta palautteesta ilmenee, että he kokevat yökylätoiminnan tärkeänä ja merkityksellisenä jaksamisensa ja arjen pyörittämisen kannalta. Monelle perheelle yökylä on ainoa yökyläilypaikka. Yökylässä oli kerrallaan 2-4 iltään 3-11-vuotiasta lasta ja 2-3 aikuista.

5.3.3 Doulatoiminta vauvaa odottavien perheiden tukena

Vapaaehtoiset Doulat

Ylä-Savon ensi- ja turvakotiyhdistyksen doulatoiminta on Ensi- ja turvakotien liiton koordinoima toimintamuoto ja sitä kehitetään Perheentalo –yhteistyön kanssa. Doulatoiminnan koordinaattorina toimii Perheentalo -yhteistyön koordinaattori. Vapaaehtoinen doula on synnyttäjän tukihenkilö, joka tukee äitiä ja perhettä vauvan odotuksessa ja synnytyksessä. Ylä-Savon ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n vapaaehtoiset doulat saavat koulutusta, vertaistukea sekä työnohjausta vapaaehtoistyössä toimimiseen. Doulalla on vaitiolovelvollisuus. Jos doula tulee mukaan synnytykseen Ylä-Savon ensi- ja turvakotiyhdistys perii kulukorvauksena 40 euroa/perhe.

Vapaaehtoista doulaa voi pyytää silloin, kun perheellä on esimerkiksi vaikea taloudellinen tilanne, synnyttäjä on alle 18-vuotias, turvapaikanhakija tai perheessä on vakava päihde- tai mielenterveyden ongelma tai jokin muu erityinen syy, esimerkiksi se, että alueella ei ole ammattidoulua tarjolla. Doulan läsnäolo synnytyksessä lisää tutkimusten mukaan synnyttäjän turvallisuuden tunnetta ja auttaa sietämään paremmin synnytyskipuja. Doulan saa synnytykseen, vaikka isä tai muu tukihenkilö olisi mukana, tällöin tukea saavat sekä äiti että isä.

Doula tutustuu perheeseen ja masuvauvaan jo raskausaikana. Doula auttaa synnytykseen valmistautumisessa kuuntelemalla äidin toiveita ja ajatuksia edellisistä raskauksista ja synnytyksistä, toiveista tämänkertaiseen synnytykseen sekä muista mahdollisesti odottajaa mietityttävistä asioista. Doula voi tulla mukaan tutustumaan synnytyssairaalaan tai vaikkapa ultrakäynnille. Tapaamisista sovitaan aina yhdessä perheen tarpeen mukaan.

Läsnäolo ja äidin tukeminen ovat doulan tärkeimpiä tehtäviä synnytyksessä. Doula voi hieroa synnyttäjää, auttaa rentoutumaan, neuvoa hengitystekniikassa, muistuttaa äitiä tämän toiveista ja viestittää ne myös henkilökunnalle. Vauvan syntymän jälkeen doula tapaa vielä perhettä, jolloin voidaan käydä yhdessä läpi synnytyksen kulua ja siihen liittyviä tunteita. Synnytyksen jälkeisten tapaamisten jälkeen doulatukisuhde päättyy.

Doulatoiminnan prosessi

Doulauspyyntö voi tulla äitiysneuvolan tai muun yhteistyöverkoston kautta tai raskaana oleva voi olla suoraan yhteydessä Perheentalo –yhteistyön koordinaattoriin. Sopiva doula valitaan odottajan toiveita kuunnellen. Lisäksi nimetään aina myös varadoula. Doula sopii suoraan tapaamisista odottavan kanssa. Varadoula on mukana ainakin ensimmäisessä tapaamisessa. Myös työntekijä voi olla tarvittaessa mukana ensimmäisellä tapaamisella. Ennen synnytystä tapaamisia on yleensä kaksi tai kolme kertaa, mutta yhteistyö doulan kanssa voi alkaa missä vaiheessa raskautta vain. Tapaamiset voivat toteutua tuettavan kotona tai esimerkiksi yhdistyksen tiloissa.

Doula voi olla mukana synnytyksessä, mutta joskus ennen synnytystä annettu tuki on ollut riittävää. Joissain tilanteissa doulan tukea toivotaankin nimenomaan raskausaikaan, ei synnytykseen. Vauvan syntymän jälkeen doula tapaa perhettä yleensä yhden kerran, jolloin voidaan käydä läpi kokemuksia tukisuhteesta ja synnytyksestä. Tämän jälkeen doulaussuhde päättyy.

Doulasuhteita valmisteltiin yhtä, mutta se ei toteutunut. Doulailtoja oli viisi kappaletta ja niissä oli 32 käyntikertaa. Aktiivisia doulia oli vuonna 2021 7.

Masuillat

Masuillat ovat vapaaehtoisten doulien odottaville äideille ja perheille järjestämiä iltoja, jo odotuksesta ja synnytykseen valmistautumisesta. Illoissa jaetaan kokemuksia odotukseen ja synnytykseen liittyvistä asioista ja tutustutaan erilaisiin rentoutus- ja hengitysharjoituksiin. Illoissa on paikalla myös työntekijä.

Masuilloja vuonna 2021 järjestettiin viisi.

Oletko raskaana? Tule mukaan
Masuilloihin

Vauvan odotus herättää paljon ajatuksia ja tuleva synnytys usein miettyttää. Raskaana olevat äidit ovat tervetulleita Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen vapaaehtoisten doulien, raskauden- ja synnytyksen tukiverkoston, velämiin Masuilloihin. Illoissa jaetaan kokemuksia odotukseen ja synnytykseen liittyvistä asioista ja tutustutaan erilaisiin rentoutus- ja hengitysharjoituksiin, jotka voivat helpottaa synnytyksen kulkua. Syksyn Masuillat ovat

TU 24.9., ja TI 3.11. klo 18-19.30

Perhetupa Väkkärä
Savonkatu 13, Iisalmi

Lisätietoja:
Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen päivärhymätoiminnan ohjaaja Riitta Kauhanen p. 044 9776385,
riitta.kauhanen@ylsasavonensijaturvakoti.fi
Perheentalo -yhteistyön koordinaattori Sirkku Nevalainen p. 040 192 0112, sirkku.nevalainen@perheentalo.fi

5.4 LUONTOPERHELEIRI

Perheleiri isille ja lapsille

pidettiin Metsäkartanolla 26.-28.2.2021, neljä perhettä osallistui, yhteensä 4 isää ja 12 lasta sekä kaksi vapaaehtoista.

Luontoperheleiriä Metsäkartanolla ei pidetty työntekijäresurssipulan takia vaan se siirrettiin seuraavaan vuoteen.

Perheleiri pidetään yhteistyössä Metsäkartanon Voimaa vanhemmuuteen -hankkeen kanssa. Leirin tavoitteena oli tarjota perheille hengähdys hetki arjen keskellä ja mukavaa tekemistä koko perheellä lähellä luontoa.

5.5 Varhainen Perheohjaus

Perheohjaus on palveluohjausta. Perheohjauksessa pyritään toimimaan mahdollisimman lähellä perheitä. Ajatuksena on mahdollisimman helppoa ottaa yhteyttä työntekijään ja yhdessä miettiä ja keskustella perheen tilanteesta. Työntekijöillä on omat toimistot Perhekeskus Onni ja Ilonan yhteydessä, joten kohtaamiset ja kahdenkeskiset tuokiot syntyvät kuin itsestään. Keskusteluhetket vaativat työntekijältä ammattimaista tietoisuutta ja ymmärrystä perheen nykyhetkestä. Samalla työntekijöiden roolit lapsiperheiden varhaisen puuttumisen ja kynnyksättömän työn asiantuntijoina ovat vahvistuneet. Monitoimijainen verkostotyö on erityisen tärkeää.

6 VAPAAEHTOIS- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Perheentalo –yhteistyön vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kehittäminen ja koordinointi on tärkein järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen elementti. Vuosien aikana on muotoutunut hyväksi koettu rakenne ja rytmi virkistys- ja koulutustapahtumista, jotka on tarkoitettu kaikille Perheentalo – yhteistyön vapaaehtoisille, hallitusten jäsenille ja työntekijöille.

Vapaaehtoistoiminnan luonteelle on ominaista, että vapaaehtoisissa on vaihtuvuutta. Vuonna 2021 toiminaan tuli mukaan 20 uutta vapaaehtoista ja toiminnassa on mukana 150 vapaaehtoista, joista 138 naista ja 12 miestä (120 hlö 18-65 v ja 30 hlö yli 65 vuotiaita.) Tämän lisäksi teemme arvokasta oppilaistoyhteistyötä monien toimintojen osalta kuten Nalleneuvola (sairaanhoitajaopiskelijat). Opiskelijoita vuonna 2020 oli mukana toiminnassa 20, joista 18 naista ja 2 miestä.

Vapaaehtoistoiminnan muodot

Perheentalo -yhteistyön monet toiminnot perustuvat ammatillisesti ohjattuun vapaaehtoistointaan. Vuoden aikana on ollut vapaaehtoisia esimerkiksi

- ♥ Onni ja Ilonan vauva- ja perheryhmissä, vapaaehtoisena Vauvattajana vauvaryhmässä
- ♥ MLL:n Iltaperhekahvila Iltapölyissä
- ♥ vaihtotorin järjestelijöinä
- ♥ maahanmuuttajien Luetaan yhdessä -tyhmässä ja Kielikahvilassa (SPR)
- ♥ keiton jakajina keittokeskiviikkoisin (Martat)
- ♥ retkiohjaajina
- ♥ Mummona tai ukkina Mummolassa
- ♥ Vertaisena eroauttajana
- ♥ Yhdistystoiminnassa (hallitustyöskentely)
- ♥ Vauvaihastelijana Päiväryhmä Pampulassa
- ♥ Villasukkien kutojana
- ♥ Leikkilauantain ohjaajina Onni ja Ilonassa
- ♥ Vapaaehtoisena yökylätoiminnassa
- ♥ Tukihenkilöinä tai sporttikummina lapsiperheessä
- ♥ doulina (synnytystukihenkilöinä)
- ♥ Perhetupa Väkkärän lauantaissa
- ♥ Aikuisten askarteluillan ohjaajana
- ♥ Tapahtumien järjestämisessä
- ♥ Pop up -vapaaehtoisena huonekalujen kokoamisessa, joulukuusten lahjoittajana

Kiinnostaisiko sinua tulla mukaan johonkin näistä toiminnoista?

<p>Iltaohjaajaksi</p> 	<p>Vertaisryhmäohjaajaksi</p> 	<p>Perheleirit</p> 	<p>Tapahtumien ja messuille toimijaksi</p> 	<p>Perhekahvilaohjaajaksi</p> 	<p>Kirpputorivastaavaksi</p>
<p>Nalleneuvola</p> 	<p>Aamupalaa ja asiaa</p> 	<p>Kansainvälinen kerho</p> 	<p>Yökyläohjaajaksi tai kokiksi</p> 	<p>Eroneuvotoiminta</p> 	<p>Tukihenkilöt</p>
<p>Perheentalo -yhteistyö</p> 	<p>Vapaaehtoiset Doulat</p> 	<p>Lahjoitusvillasukkien kutojaksi</p> 	<p>Some-vapaaehtoiseksi</p> 	<p>Tukihenkilöksi lapsiperheeseen</p> 	<p>Lastentarvikevuokraus</p>

Perheentalo -yhteistyön yhdistyksissä toimii noin 175 vapaaehtoista ja opiskelijaa

Vapaaehtoisten koulutus- ja virkistysillat

Koordinaattori vastaa vapaaehtoisten rekrytoinnista, virkistys- ja koulutusilloista sekä yhteydenpidosta vapaaehtoisiin. Järjestimme kolme perehdytystä uusille vapaaehtoisille. Iltoja markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, Perheentalon nettisivuilla, Onni ja Ilonassa, kaupungin valotauluissa sekä ilmoitustaulu mainoksilla. Yksi perehdytyksistä pidettiin etäyhteyksillä. Tämän lisäksi perehdytettiin neljä opiskelijaa erikseen sovittuna aikana. Yhteensä perehdytyksiin osallistui 20 henkilöä.

Perehdytysilloissa on ollut mukana Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen avopalveluohjaaja.

Vapaaehtoisille tarjotaan säännöllisin väliajoin virkistys- ja koulutusilloja. Iltojen sisällöissä otetaan huomioon koulutustarpeet ja vapaaehtoisten toiveet. Virkistysilloissa tärkeässä roolissa on myös vertaisuus ja toisten vapaaehtoisten kohtaaminen.

Vapaaehtoisten hyvinvointi-ilta torstaina 4.11.2021 klo 17-20

Tervetuloa mukaan Perheentalo -yhteistyön vapaaehtoisten hyvinvointi-iltaan Perhetupa Väkkärään

Illan ohjelmassa vapaata oleskelua, äänimaljarentoutus ja hyvää ruokaa. Lisäksi halukkaat pääsevät saunomaan Perhetuvan saunan lepposiin lölyihin.

Voit halutessasi ottaa mukaan oman jumppamaton ja villasukat.

Tervetuloa hiljentymään itsesi äärelle!

*Tule kokemaan syvärentoutus tiibetiläisten äänimaljojen hoitavan äänen avulla. Maljojen ääni rentouttaa ja hoitaa niin kehoa kuin mieltä. Rentoutuksessa maljojen harmoninen äänimaailma johdattaa sinut syvään rentoutumiseen jossa keho vapautuu jännityksestä, huolista ja arkipäivän kiireen tunnusta. Syvärentoutus hoitavan äänen avulla on jokaiselle kokijalle ainutlaatuinen matka omaan sisimpään. Jokaisella on omalla alustallaan viltin alla, turvapaikka, oma tila.
Kesto noin 40min*

Tervetuloa Vapaaehtoisten virkistys- ja koulutuspäivään

Aika: 28.8.2021 klo 10-14

Paikka: Villa Anna, Haukimäentie 259

Tietoa, rentoutumista ja toisten vapaaehtoisten seuraa.

Virkistyspäivässä saat tietoa vaikeiden asioiden kohtaamisesta ja puheeksiottamisesta vapaaehtoistoiminnassa. Kouluttajana Elina Siirola.

Päivän aikana yhteinen lounas ja iltapäiväkahvit.

Ilmoittautumiset 23.8. mennessä
harriet.myllynen@ylasavonvakka.fi.

Lisätietoja harriet.myllynen@ylasavonvakka.fi
tai puh. 044 066 1271

Kaikille avoin, maksuton toiminta!

Ilmoittautuminen osoitteessa <https://bit.ly/hyvinvointi-ilta> ti 2.11. mennessä.
Lisätietoja: laura.kumpulainen@ylasavonensijaturvakoti.fi, p. 050 371 4207

Vapaaehtoisten tapahtumat vuoden aikana

11.2.2021 Sukset suhisemaan, hiihtoretki Paloisvuoren maastoon yhteistyössä Iisalmen Ladun kanssa, 3 osallistujaa ja kolme työntekijää

9.2.2021 Uusien vapaaehtoisten perehdytysilta, yksi osallistuja

25.2.2021 Tukihenkilövalmennus Onni ja Ilonassa Pelastakaa Lapset ry:n kanssa, 3 osallistujaa

27.2.2021 Ulkona kuin Lumiukko tapahtuma Iisalmen Koivukujalla Suomen Ladun järjestämänä. Onni ja Ilonassa kolme vapaaehtoista järjesti välipalaa perheille. 3 + 16 osallistujaa.

29.4.2021 Myötätuntoisen ja empaattisen yhteyden luominen itseeni - Tunnetaidot hyvinvoinnin tukena, etäkoulutus, 11 osallistujaa

28.8.2021 vaikeiden asioiden kohtaaminen ja puheeksi otto Villa Annassa yhteistyössä Vakka-hankkeen kanssa, 14 osallistujaa

6. – 23.9.2021 Vapaaehtoisten peruskoulutus yhdessä VIRVA-verkoston ja kansalaisopiston kanssa, yhteensä 21 osallistujaa

30.9.2021 Sporttikummi ja tukihenkilövalmennus Pelastakaa Lapset ry Onni ja Ilonassa, 7 osallistujaa, 3 miestä ja 4 naista

12.10.2021 Vapaaehtoisten virkistysilta keilahallilla 12 osallistujaa

4.11.2021 Vapaaehtoisten hyvinvointi-ilta Perhetupa Väkkärässä, 15 osallistujaa

23.11.2021 Uusien vapaaehtoisten perehdytys-ilta Onni ja Ilonassa, 9 osallistujaa

31.8 ja 28.9.2021 aikuisten askarteluillat Osallistujia yhteensä on ollut 6.

7.12.2021 Häätäensiapukoulutusta vapaaehtoisille Perhetupa Väkkärässä, 8 osallistujaa.

Vapaaehtoisten, työntekijöiden ja ohjausryhmä jäsenten jouluihin ilta 16.12. Koljonvirran kartanon pihapiirissä. Illassa oli tarjolla joulupuuroa ja pipareita. Yhdessä oloa, yhteislaulua ja leikkejä sekä pienet muistamiset arvokkaille vapaaehtoisillemme. 21 vapaaehtoista ja 5 työntekijää.

”Lämmin kiitos ja etähalaus maukkaasta ja raikkaan tunnelmallisesta joulujuhlasta. Oli hienoa saada olla mukana.” - Vapaaehtoinen

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto (Virva) on Iisalmessa vuonna 2016 perustettu verkosto, jonka tavoitteena on tehdä näkyväksi alueen vapaaehtoistoimintaa. Virva verkosto kokoontuu noin 6-8 kertaa vuodessa. Verkoston aktiiviset toimijat 2020 olivat Ilvola-Säätiö, Iisalmen seurakunta, Iisalmen Nuorison Tuki ry (Intry), Eläkeliiitto, Iisalmen yhdistys, Nuorten Palvelu ry, Perheentalo – yhteistyö, Pysäkki ry, Pohjois-Savon Muisti ry, Pohjois-Savon Keliakiayhdistys ry, Savonetti ry, Savon mielenterveysomaiset - FinFami ry, SPR Iisalmi ja Sonkajärvi.

Virvan facebookista löytyy ajankohtaisia uutisia vapaaehtoistoinnasta sekä Virva- verkoston tulevista koulutuksista ja tapahtumista, joissa verkosto on mukana

<https://www.facebook.com/virvaiisalmi/> . Virva kuuluu Kansalaisareenan valtakunnalliseen Valikkoverkoston <http://www.kansalaisareena.fi/tietoa-meista/valikkoverkosto/>

Virva -verkosto järjesti yhteisen tapahtuman vapaaehtoisten päivän esiin nostamiseksi Iisalmen torilla 3.12.2021. Paikalla oli 22 osallistujaa eri järjestöistä ja seurakunnasta.

7 Muut yhteistyötahot ja verkostot

Koko hanke perustuu kolmen lastensuojelujärjestön paikallisyhdistysten kumppanuuden lisäksi monitoimijaiseen yhdessä tekemiseen ja vankkaan verkostoitumiseen kaikkien lasten ja lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa.

7.1 Perhevalmennusryhmä

Perhevalmennusryhmä on monialainen ja monitoimijainen työryhmä, johon kuuluu työntekijöitä äitiys- ja lastenneuvolasta, perheneuvolasta, sosiaalitoimesta, varhaiskasvatuksesta, seurakunnan lapsityöstä sekä kolmannen sektorin edustajat Perheen talo- yhteistyöstä. Perheen talo –yhteistyö vastaa Vauvakutsuista odottaville perheille Iisalmen seurakunnan lapsityön kanssa. Vauvakutsuja pidettiin vuoden aikana 3 kertaa ja niihin osallistui 37 henkilöä.

Ryhmäneuvolat korvaavat aiemmat perhevalmennuskerrat ennen synnytystä lukuun ottamatta synnytysvalmennuskäyntiä Kuopion yliopistollisessa sairaalassa. Syksystä 2011 lähtien perhevalmennukset on pidetty pääsääntöisesti Perhekeskus Onni ja Ilonassa. Ryhmäneuvoloissa on Perheentalo - yhteistyön toiminnanohjaaja käynyt kertomassa vauvaperheille tarkoitetuista vertaisryhmistä. Perhevalmennuksia pidettiin yhteensä 8 kertaa etänä ja livenä. Perhevalmennustyöryhmä on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa etäyhteyksillä.

Vapaaehtoiset neuloivat ja virkkasivat ryhmäneuvolan käyttöön noin 20 ”tissää” havainnollistamaan imetyksen opetusta ja ohjausta.

7.2 VAUHTI -hanke yhteistyö TATU ry:n kanssa

Vauhti! -hankkeen tavoitteena on erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä mahdollisuus elää omannäköistä hyvää elämää:

- Lapsen osallisuus ja yhdenvertaisuus harrastus- ja vapaa-ajan toiminnassa lisääntyy: omannäköisen harrastuksen löytäminen, onnistumisen kokemusten saaminen ja perheen yhdessä tekemisen vahvistuminen
- Perheen ja vanhempien jaksaminen vahvistuu: voimavaroja arkeen tiedon ja vertaistuen avulla
- Tietoisuus ja suvaitsevaisuus lisääntyy erityistä tukea tarvitsevien lasten kohtaamisessa

27.2.2021 **Perheily -päivä erityislapsiperheille Vauhti-hankkeen kanssa**

Leijonapuistossa, josta lopuksi siirryttiin torille jäälinnan rakennukseen

Aiheena leikkejä ja lumilinnan tekoa

Mukana 4 perhettä ja 3 työntekijää (2 Vauhti-hankkeelta ja yksi Perheentalolta)

Yhteensä henkilöitä 18

22.3.2021 **Perheily**

24.4.2021 **Luonto-perheily 24.4.2021** Mansikkaniemen maastossa, 15 lasta ja 7 aikuista

15.5.2021 **Perheily**

9.6.2021 **Perheily** Iisalmen Liikennepuistossa 9.6.2021

22.7.2021 **Perheily** Peltosalmen lähiliikunta-alueella, koko perheelle eri kesäpelejä.

11.9.2021 **Perheily, Erityislapsiperheiden lauantai** Onni ja Ilonassa

6.10.2021 **Perheily, Iltapäöllöissä** Onni ja Ilonassa, tehtiin omat glitterpullot

13.11.2021 **Erityislapsiperheiden lauantai Onni ja Ilonassa**, 9 lasta ja 7 aikuista

14.12.2021 **Perheily, valomiekkapaja**, 15 lasta ja 10 aikuista

Tutustuttiin toisiin perheisiin ja tehtiin hienoja valomiekkoja

#MULLAONVÄLIÄ #SULLAONVÄLIÄ

Erityislapsiperheiden lauantai
Iisalmessa 13.11.

Tervetuloa koko perheen Erityislapsiperheiden lauantain tapahtumaan
#MULLAONVÄLIÄ #SULLAONVÄLIÄ!

Tapahtuma järjestetään lauantaina 13.11. klo 10:00-14:00 Iisalmen Perheentalolla Perhekeskus Onni ja Ilonassa (Pohjolankatu 6). Päivään tulee ilmoittautua etukäteen. Tapahtuma alkaa kahveilla klo 10:00 ja ohjattu toiminta alkaa klo 10:30. Päivän aikana osallistujille tarjotaan maksuton lounas.

Tapahtumassa on sekä perheen yhdessä tekemistä että lasten ja aikuisten omat ryhmät. Lasten ryhmässä teemana on tämän vuoden lapsen oikeuksien viikon teeman mukaisesti oikeus hyvään kohteluun, eli #mullaonväliä #sullaonväliä. Aikuisten ryhmässä teemana on itsemyötätunto ja perheen vahvuudet.

Erityislapsiperheiden lauantai on tarkoitettu kaikille erityistä tukea tarvitseville lapsille, nuorille ja heidän läheisilleen yli diagnoosirajojen.

Tapahtumaan mahtuu rajallinen osallistujamäärä.
Ilmoittautuminen tapahtumaan 9.11. mennessä:
forms.office.com/r/YALs3WQ2Yy
Lisätietoja Perheentalon Lauralta: p. 040 192 0112

Yhteistyössä:

Valomiekkapaja

13.12. klo 17:00-18:30

Perhekeskus Onni ja Ilonassa

(Pohjolankatu 6 L 6 74100 Iisalmi)

Perheily tukea
tarvitsevien lasten perheille

Valomiekkapajassa lapsi saa tehdä omanlaisen valomiekan. Tervetuloa viettämään mukavaa aikaa yhdessä, tapaamaan muita perheitä ja suunnittelemaan tulevaa!

Mukaan mahtuu rajallinen määrä.
Ilmoittaudu mukaan 8.12. mennessä:
petri.partanen@tatury.fi tai p. 044 901 2557

LUONTO-PERHEILY IISALMESSA 24.4.

Iisalmen seuraavalla Perheily-kerralla ulkoillaan
Mansikkaniemellä!

Mitä? Luvassa koko perheen toimintaa luonnossa.
Nuotiolla makkaranpaistoa ja vaahtokarkeilla
herkuttelua.

Missä? Mansikkaniemellä (Ouluntie 37, Iisalmi)
Tapaaminen Metsäpirtin päädyn parkkipaikalla.

Milloin? Lauantaina 24.4. klo 10:00-13:00

Mukaan mahtuu rajallinen määrä osallistujia.

Ilmoittaudu 22.4. mennessä Julialle:
julia.lyytinen@tatury.fi tai 044 9012 558

PERHEILY ON TARKOITETTU PERHEILLE, JOSSA ON
ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVA LAPSI.
KOKO PERHE JA LÄHIPIIRI ON Tervetullut mukaan!

PERHEILY IISALMESSA 11.9.

Iisalmen syksyn ensimmäisellä Perheily-kerralla
tutustutaan ja askarrellaan Perheentalolla!

* Mitä? Perheilykerralla pääset tekemään oman
glitterpullon rauhoittumisen tueksi. *

Missä? Iisalmen Perheentalolla Onni ja Ilonassa

Milloin? Lauantaina 11.9. klo 10:00-12:00

Mehu- ja kahvitarjoilu.
Mukaan mahtuu rajallinen määrä osallistujia.

Ilmoittaudu 8.9. mennessä Julialle:
julia.lyytinen@tatury.fi tai 044 9012 558.

PERHEILY ON TARKOITETTU PERHEILLE, JOSSA ON
ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVA LAPSI.
KOKO PERHE JA LÄHIPIIRI ON Tervetullut mukaan!

7.4 Ylä-Savon MUKANA -verkosto

Verkosto on koottu loppuvuodesta ja siinä on mukana iso joukko eri toimijoita. Tavoitteena on on kuulla pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lasten/nuorten sekä perheiden ääntä ja edistää vertaistukitoimintaa.

- Nostaa esiin pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä ajankohtaisia arjessa selviytymiseen liittyviä kysymyksiä.
- Vahvistaa pitkäaikaissairaiden/vammaisten lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä itsenäistä suoriutumista ja tasavertaista osallisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä syrjäytymiseen johtavaa kehitystä
- Nostaa esiin hyviä käytäntöjä ja kehittämisen kohteita ja edistää palveluiden ja innovaatioiden syntymistä ja leviämistä.
- Edistää toimijoiden välistä vuoropuhelua.

MITEN?

Saatetaan yhteen järjestöjen ja yhdistysten alueellisia toimijoita ja mahdollistetaan kansalaistoimintaa ja yhteistyötä paikallistasolla.

- Kootaan verkoston kautta saatua tietoa ja välitetään tietoa eteenpäin tarpeen mukaan.
- Verkostoidutaan ja edistetään yhdistysten/järjestöjen yhteistyötä kolmannen sektorin tukimuotojen tuottamisessa perheille.
- Kehitetään ja levitetään hyviä käytäntöjä sekä toimintamalleja kuten palveluohjaus ja vertaistuki osana hoito- ja palveluketjua.
- Osallistutaan ja vaikutetaan koulutusten ja työkokousten suunnitteluun ja järjestämiseen pitkäaikaissairaita/vammaisia lapsia ja nuoria ja heidän perheitään koskevien teemojen

7.5 Yhteistyö Marttojen kanssa

Marttaliitto ry, Pohjois-Savon Martat ry, Perheentalo yhteistyö ja Ylä-Savon sote ovat sopineet yhteistyöstä Lapsiperheiden arjen tukeminen – toiminnassa. Pikkulapsiperheiden arkea tuetaan ja hyvinvointia vahvistetaan kotitalousneuvonnan avulla.

Vuoden aikana järjestettiin Marttojen Lapsiperheiden arjen tukeminen -hankkeen kanssa kaksi vauvanruokakurssia perheille. Osallistujia oli 16 eri henkilöä. Toteutuksesta vastasivat Savon Martat ja Perheentalo -yhteistyön työntekijät.

7.6 Saturyhmä

Saturyhmä on monitoimijainen ryhmä, jonka idea on tullut perheneuvolasta. Saturyhmä aloitti Anna Aikaa Lapselle –kirjakampanjan vuonna 2012. Ajatuksena on lisätä lorujen ja satujen käyttöä lasten kasvatuksessa. Saturyhmä on koontanut lorupussit, jotka jaetaan jokaiselle syntyvällä pienokaiselle (300 kpl). Lorupussiin teki jokainen toimijataho oman lorun ja tervehdyksensä uusille vauvaperheille. Lorusseja jaettiin lastenneuvolan terveydenhoitajien kotikäynnillä.

7.7 Vauvaverkko

Vauvaverkko kokoaa yhteen lisäsalissa raskaana olevien ja vauvaikäisten lasten kanssa toimivia työntekijöiden vauvaperheiden ammatillista turvaverkostoa. Samalla kaikilla on ollut mahdollisuus esitellä omaa toimintaansa ja kuulla ajankohtaisia asioita muilta. Vauvaverkko on kokoontunut kaksi kertaa etänä vuoden aikana.

7.8 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset

Yhteistyö Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa on ollut tiivistä ja suunnitelmallista. Yhteistyöpalaveri ja pidetään kaksi kertaa vuodessa, joissa tarkennetaan yhteiset toiminnot ja tavoitteet. Palaverissa on mukana kaikki sosiaalialan ja hoitotyön lapsi- ja perhetyön koulutuksesta vastaavat opettajat. Lisäksi Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Savonia sosiaalialan neuvottelukuntaan työelämän edustaja. Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana.

Perheen talo -yhteistyö on mahdollistanut opiskelijoille työelämään tutustumista lastensuojelujärjestöjen näkökulmasta ja toimintaan on saatu lisäresursseja. Yksi opettaja on nimetty Perheen talo – yhteistyön ohjausryhmään. Perheen talo –yhteistyön toiminnoissa 2021 on ollut 20 opiskelijaa. Vuoden aikana valmistui yksi tilattu opinnäytetyö: Aisti ja tunne -koulutukset, Aistimateriaalin hyödyntäminen lasten tunnetaitojen tukemisessa. Tekijät Sanna Leksis, Teija Hälinen ja Henna Ottinen

Luettavissa tämän linkin kautta:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/510067/Halinen%20Teija_%20Leksis%20Sanna%20ja%20Ottinen%20Henna.pdf?sequence=2&isAllowed=y

- 25.9.2021 Aisti ja tunne -koulutus aistimateriaaleista lasten tunnetaitojen tukemisessa Onni ja Ilonassa, 8 lasta ja 5 vanhempaa
- 4.10.2021 Aisti ja tunne -koulutus ammattilaisille Onni ja Ilonassa, 8 osallistujaa

Lisäksi loppuvuodesta kaksi sosionomiopiskelijaa aloittivat opinnäytetyön tekemisen parisuhteen tukemisesta. Valmistuu keväällä 2022.

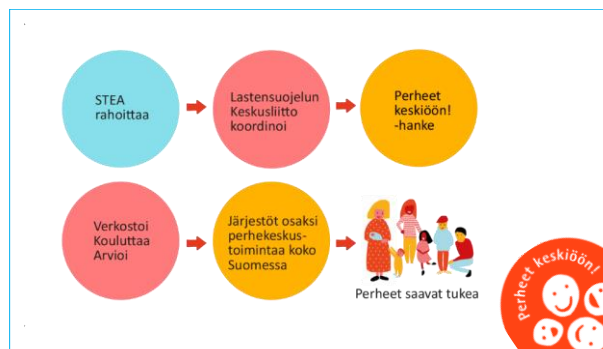
8 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Perheentalo –yhteistyön toiminnoista, tapahtumista ja yhteistyöstä on tiedotettu paikallislehdissä (Iisalmen Sanomat, Töllötin), perhe- ja lastenneuvolassa, perheille suoraan, omien ja yhdistysten nettisivujen kautta, yleisillä (kaupat, kirjasto) ilmoitus- ja valotauluilla, oppilaitosten ilmoitustauluilla ja ev.lut. seurakunnan kautta sekä eri some-kanavien kautta.

- Viestintäsuunnitelma sisäiseen tiedottamiseen on tehty puoleksi vuodeksi kerrallaan. Tämä on selkeyttänyt työtehtäviä ja lisännyt työhyvinvointia.
- Yhteensä mediaosumia on ollut vuoden aikana 30.
- Koronan takia sosiaalisen median käyttö lisääntyi huomattavasti ja perheet hakevat tietoa enemmän ja enemmän sosiaalisen median kautta.
- Perheentalo on Facebookissa, jossa sillä oli 1450 seuraajaa vuoden lopussa ja Twitterissä 450 ja Instagramissa 740 seuraajaa.
- Tiedottamiseen ja markkinointiin on otettu käyttöön kaikissa Perheentaloissa toiminnan saavutettavuuden lisäämiseksi kansainväliset värikoodit viikko-ohjelmissa.

8 PERHEET KESKIÖÖN -HANKE

Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke 2018–2021

Perheet keskiöön! on STEAn rahoittama, 80 järjestön yhteinen hanke, jonka tavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama toiminta, tuki ja palvelut osaksi perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta kolmen koordinaattorin voimin. Järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan tuetaan valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti mm. verkostoimisen, osaamisen vahvistamisen ja arvioinnin kehittämisen keinoin.

Vuonna 2021 hankkeen toiminta-alueena on koko Suomi.

Ketkä?

Hankkeessa toimi 5 osa-aikaista (50 %) järjestöagenttia, joista kullakin li toiminta-alueena useista hyvinvointialueista koostuva alue (aluejako perustuu erityisvastuualueisiin kuten myös Tulevaisuuden sote-keskus-ohjelmassa):

- Katja Rippstein: Varsinais-Suomi, Satakunta ja Vaasa (TYKS erva): katja.rippstein@mll.fi
- Sirpa Mäkinen: Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Etelä-Pohjanmaa (TAYS erva) sirpa.makinen@tukiliitto.fi
- Kaisli Syrjänen: PKS ja Uusimaa, Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme (HYKS erva): kaisli.syrjanen@pienperhe.fi
- Sinikka Roth: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Itä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala (KYS erva): sinikka.roth@perheentalo.fi
- Riitta Alatalo: Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Pohjanmaa ja Lappi (OYS erva): riitta.alatalo@nuortenystavat.fi

Mitä? Miksi?

Agentit vastasivat alueellisesta työstä. Koordinaatiotiimi tuki työtä (hankepääällikkönä Kaisu Muuronen).

- Agentit tukivat alueensa lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä perhekeskustoimijoiden alueellisia ja paikallisia yhteistyörakenteita.
 - **Alueen tarpeet** työn pohjana:
 - Alueellisen työn tavoitteet määriteltiin yhdessä ko. alueen perhekeskustoimijoiden kanssa (sekä järjestö- että kuntatoimijat) – mitkä ovat keskeiset kohdat (rakenteet ja sisällöt), joissa hanke voisi olla apuna/tukena.
 - **Katse tulevassa:** Verkostoidaan ja innostetaan mukaan alueellisia ja paikallisia järjestötoimijoita mukaan, jotta voidaan varmistaa toiminnan pysyvyys/järjestöjen kiinnittyminen perhekeskuksiin myös hankkeen jälkeen.

Perheet – lapset, nuoret ja vanhemmat – ovat mukana suunnittelemassa, toteuttamassa, arvioimassa ja kehittämässä järjestöjen perhekeskustoimintaa.

Hankkeen aikana tarkastellaan keinoja koota tietoa yhteen tarkoituksenmukaisesti ja valtakunnallisesti, yhteistyössä Lape-muutosohjelman ja NGO-digi-hankkeen kanssa.

Perheet Keskiöön järjestöagentin toiminta 2021

Tapahtumia

- Järjestettiin yhdessä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Kirkkohallituksen kanssa alueelliset perhekeskuspäivät kullakin erva-alueella.
 - o Järjestöjen näkökulmasta tavoitteena päästä keskustelemaan, mitkä ovat ko. alueen keskeisimmät toiveet järjestöyhteistyön tukemiselle (sisällöt + rakenteet)
 - o KYS erva-alueen perhekeskuspäivä pidettiin webinaarina 3.6.2022, 123 osallistujaa
- osallistuttiin Valtakunnallisille Lastensuojelupäiville, jotka pidettiin Jyväskylässä 4.-6.10.2021

Pohjois-Savon Tulevaisuuden POSOTE20-hanke

Järjestöagentti on ollut Tulevaisuuden SOTE-keskus-hankkeen suunnittelutyöryhmässä järjestöjen edustajana. Keväällä 2020 alkaneen POSOTE20-hankkeen LAPE -asiantuntijan ja järjestö/osallisuuskoordinaattorin ja järjestöagentin välinen yhteistyö on ollut säännöllistä ja suunnitelmallista. Järjestöagentti on ollut mukana perhekeskisyhdysenkilöiden verkostossa.

- järjestöagentti on jatkanut kuntien ja järjestöjen kanssa työskentelyä, joka koskee avointen kohtaamispaikkojen verkostoitumista ja tunnistamista yhdeksi kokonaisuudeksi.

POSOTE20-hankkeen työryhmät ja palaverit

12.1.2021	LAPE/PEKE- tiimi Pohjois-Savo
21.1.2021	Maakunnallinen osallisuustyöryhmän kokous, POSOTE20, järjestö- ja osaallisuuskoordinaattori
22.1.2021	Perhekeskisyhdysenkilöiden aamukahvit, Aihe:vanhemmuuden tuki, POSOTE20-hanke
15.1.2021	Ilmiö-työpajan suunnittelutapaaminen, järjestö- ja osallisuuskoordinaattori POSOTE20
26.1.2021	Ilmiö-työpaja, lasten ja nuorten hyvinvointi- kuinka sinä edistäisit sitä? POSOTE20
28.1.2021	POSOTE20-hankkeen ohjausryhmän kokous, varajäsenyys
4.2.2021	POSOTE20 -hankkeen Virtuaalinen strategiapäivä, visio tulevaisuuden sote-keskuksesta
10.2.2021	Lasten osallisuuden vahvistaminen, POSOTE20 Osallisuus- ja järjestökoordinaattori
11.2.2021	Ilmiölähtöisen suunnittelun työkokous, Posote20-hanke osallisuus- ja järjestökoordinaattori
12.2.2021	Pohjois-Karjalan Perheet Keskiöön-verkoston kokous, PK toiminnan esittelyä ja verkostoitumista
	Jelli-sivusto, PKSOTU ylläpitämä sivusto Lapsiperheiden Pohjois-Karjala esittely
19.2.2021	Ilmiöpajat ja ekosysteemivalmennukset, Eeva Mäkinen kuntavoimalamallin esittely
25.2.2021	Perhekeskisyhdysenkilöiden aamukahvit, Aihe:parisuhteen tuki, POSOTE20-hanke
3.3.2021	Järjestöneuvoston rooli hyvinvointialueella, pohdintaa POSOTE20 järjestö- ja osallisuuskoordina
16.3.2021	Ilmiö -työpaja 3/21, Sitran ilmiölähtöisen suunnittelun prosessi maakunnallisessa kehittämistyössä
25.3.2021	Perhekeskisyhdysenkilöiden aamukahvit, lähisuhdeväkivalta
6.4.2021	Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, perhevalmennuspilotin suunnittelua, POSOTE20
8.4.2021	Puhelinpalaveri osallisuusviikosta ja järjestöjen näkyminen, POSOTE20 järjestö- ja osallisuuskoor
14.4.2021	Maakunnallinen osallisuusverkoston kokous, POSOTE20, järjestö- ja osaallisuuskoordinaattori
16.4.2021	LAPE-tiimi, monitoimijainen yhteistyö ja järjestöt, POSOTE20
27.4.2021	P-S poikkihallinnollinen HYTE-työryhmän kokous, Sade Rytönen, hyvinvointikoordinaattori
17.5.2021	Monitoimijaisen yhteistyömallin käyttöönoton tilanne x 2, Ylä-Savon ja Savo-Grow, POSOTE20 ja järjestöagentti
19.5.2021	PeKE yhdysenkilöiden aamukahvit: kohtaamispaikat, POSOTE20 ja järjestöagentti
19.5.2021	LAPE-tiimi, monitoimijainen yhteistyö ja järjestöt, POSOTE20
21.5.2021	Maakunnallinen LAPE yhteistyöryhmä, POSOTE20
2.6.2021	Maakunnallinen osallisuusverkoston kokous, POSOTE20, järjestö- ja osaallisuuskoordinaattori
	Osallisuusteema on läpileikkaavana punaisena lankana
10.8.2021	pohdintaa työnkuvasta ja Keski-Suomen tilanteesta Kaisun kanssa
17.8.2021	Perhekeskuksen indikaattorit ja mittarit sekä menetelmät, POSOTE20 ja järjestöagentti
19.8.2021	PeKe yhdysenkilöiden aamukahvit, teemana osallisuus
19.8.2021	TuISOTE, POSOTE20 yhteistyöpalaveri lisäalassa
25.8.2021	PEKE asioiden päivitystä yhdessä POSOTE20 Minna Rytkösen kanssa
9.9.2021	Järjestöjen sote-iltapäivä, väliaikainen valmistelutoimielin, POSOTE20 järjestö- ja osallisuuskoord

16.9.2021	PEKE verkoston aamukahvit, teema vanhemmuuden tukeminen
17.9.2021	Yhteistyöpalaveri järjestöjen sote-muutostuki kanssa, järjestöagentit Sinikka ja Laura
17.9.2021	Pohjois-Savon hytetyöryhmän kokous, hyvinvointivajeiden korjaaminen
23.9.2021	Asiakasosallisuus, Kuopion kaupunki, osallisuusviikon esittely
29.9.2021	Pohjois-Savon järjestöt hyvinvointialueella, vatetyöryhmät, POSOTE20 järjestö- ja osallisuuskoord
13.10.2021	Maakunnallinen osallisuusverkoston kokous, POSOTE20, järjestö- ja osaallisuuskoordinaattori
22.10.2021	Pienryhmä järjestötieto ja vaikuttavuus 1.tapaaminen, POSOTE20, järjestö- ja osallisuuskoord.
1.11.2021	Järjestöjen kokoava pöytä, 1.tapaaminen, POSOTE20, järjestö- ja osallisuuskoordinaattori
	Tavoitteena järjestöyhteistyön ohje, järjestöjen rakenteet valmistelussa
2.11.2021	Osallisuus perhekeskuksessa katsaus ja osallisuusyöpajan suunnittelu keväälle
8.11.2021	Pienryhmä järjestötieto ja vaikuttavuus 2.tapaaminen, POSOTE20, järjestö- ja osallisuuskoord.
9.11.2021	KYS erva alueen järjestökuulumiset agenttien ja toiminnanjohtajien tapaamisessa
11.11.2021	PEKE verkoston aamukahvit, teema monitoimijainen yhteistyö, POSOTE20
24.11.2021	Pienryhmä järjestötieto ja vaikuttavuus 3.tapaaminen, POSOTE20, järjestö- ja osallisuuskoordinaattori
2.12.2021	Järjestöjen kokoava pöytä, 2.tapaaminen, POSOTE20, järjestö- ja osallisuuskoordinaattori
8.12.2021	Pienryhmä järjestötieto ja vaikuttavuus 4. tapaaminen, POSOTE20, järjestö- ja osallisuuskoordinaattori

Muut alueet

16.4.2021	Perheet Keskiöön verkoston kokous, Pohjois-Karjala, vertaisarviointikoulutus ja osallisuusviikon m
28.4.2021	Työmyyrien aamukahvit, Savonlinnan seudun KOLOMONEN ry, yhdistyskoordinaattori
5.5.2021	Keski-Suomen Yhteisöjen tuki ry tilaisuus, Järjestöjen muutostuki ja PK järjestöagentit esittäytyy
12.8.2021	Työmyyrien aamukahvit, Savonlinnan seudun KOLOMONEN ry, yhdistyskoordinaattori Asko Koukka-
20.8.2021	Pohjois-Karjalan Perheet Keskiöön-verkoston kokous, PK toiminnan esittelyä ja verkostoitumista

LAPSEN KENGISSÄ RY
VARKAUDEN PERHEENTALO

Siilinjärven
PERHEENTALO

Perheentalojen yhteisölliset kehittämispäivät

Pohjois-Savossa toimii neljä Perheentaloa, Kuopiossa, Siilinjärvellä, Varkaudessa ja Iisalmissa sekä lisäksi Joensuussa. Toimintakriteerit ja periaatteet ovat yhteneväiset kaikissa Perheentaloissa kuin perhekeskustoimintamallin mukaisissa kohtaamispaikoissa: **nähdään lapsi ja perhe keskiössä, saavutettavuus ja esteettömyys, sosiaalisuus, asiantuntijuus ja osallisuus.** Järjestöagentti on pystynyt hyödyntämään Perheentaloissa tehtyä kehittämistyötä kohtaamispaikkaverkoston kehittämisessä.

Perheentalojen työntekijät kokoontuvat säännöllisesti neljä kertaa vuodessa kehittämispäiville vaihtamaan kuulumisia ja hyväksi todettuja käytäntöjä. Parastaminen on sallittua!

25.1.2021	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä, kohtaamispaikkojen vertaisarviointi teemana
19.4.2021	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä, STEA ja muut rahoituskuviot pohdinnassa, Työpaja iltapäivällä: Lasten palautteen kerääminen Pelastakaa Lapset ry ja Arjesta voimaa-hanke
7.5.2021	Perheentalojen yhteiset tavoitteet vuodelle 2022
22.11.2021	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä Varkaudessa ihan livenä

- Kuinka kehittää kaikille lapsille ja perheille saavutettavaa ja esteetöntä kohtaamispaikkaa? Mitä seikkoja tulisi muistaa? Valpas-hanke on yhteistyössä Savaksen Lastu-hankkeen kanssa koonnut saavutettavuusoppaan avuksi Perheentalojen kehittämiseen 2019. Oppaan tarkoituksena on auttaa Perheentaloja kehittämään tilojaan ja toimintaansa kaikille perheille soveltuviksi, ja sitä voi käyttää tarkistuslistan tapaan. Opasta voivat hyödyntää kaikki avointa kohtaamispaikkaa kehittävät ja käynnistävät toimijat. Lisäksi näiltä sivuilta löytyy paljon Kaikkien perheiden kohtaamispaikan materiaalia <https://www.savas.fi/fi/kehittamistoiminta/kaikkien-perheiden-kohtaamispaikka/>

[Saavutettavuusopas](#)

Perheet Keskiöön Perheiden avointen kohtaamispaikkojen vertaisarviointi- koulutus

- Perheiden kohtaamispaikan vertais- ja itsearviointimalli on laadun varmistuksen työkalu ja sen ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen.
- Arviointimalli sisältää yksittäisen kohtaamispaikan arvioinnin sekä kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin verkoston tasolla
- <https://www.lskl.fi/keskusliitto/organisaatio/perheet-keskioon/perheiden-kohtaamispaikka/>
- vertaisarviointi -koulutusta jatkettiin eri puolilla Suomea tavoitteena on saada vertaisarvioinnin työkalu kaikkien perheiden avointen kohtaamispaikkaan
- Perheiden kohtaamispaikka -sivustolta löytyy vertaisarviointimateriaali, <https://www.lskl.fi/hankkeet/perheetkeskioon/kohtaamispaikka/>

8.1.2021	Kohtaamispaikka vertaisarvioinnin koulutuksen suunnittelua yhdessä kordinaatiotiimin kanssa	4
12.1.2021	Etelä-Savon kohtaamispaikkaverkoston vertaisarvioinnin kenttäjakson reflektoinnin suunnittelu	2
20.1.2021	Sisä-Savon kohtaamispaikkaverkoston tapaaminen, Savo-Grow alue	8
		16
27.1.2021	virtuaalinen esittely Koivukylän kohtaamispaikalle, Perheentalo ja kohtaamispaikan arviointikoulutus	4
8.2.2021	Perheet Keskiöön kohtaamispaikkojen vertaisarvioinnin reflektointikoulutus, järjestöagentti	13
10.2.2021	Kohtaamispaikkojen vertaisarvioinnin reflektointikoulutus, järjestöagentti, P-Savo ja P-Karjala	12
18.2.2021	MLL:n kohtaamispaikkaverkoston kokous, keskusliitto	26
2.3.2021	Perheet Keskiöön -hankkeen vertaisarvioinnin koulutusten jatkopohdintaa	5
3.3.2021	Kohtaamispaikkatoiminnan tilanne Pohjois-Savossa, Järjestöagentti ja POSOTE20-hanke	2
25.3.2021	Kohtaamispaikkatoimijoiden verkosto, Marjatta Kekkonen, THL	24
31.3.2021	Yhteistyö kohtaamispaikkatoiminnassa, THL ja Perheet Keskiöön -hanke	3
20.4.2021	PK kohtaamispaikka vertaisarviointimallin koulutusmateriaalien viimeistelyt	3
23.4.2021	PK kohtaamispaikka vertaisarviointimallin koulutusmateriaalien viimeistelyt	3
29.4.2021	PK kohtaamispaikka vertaisarviointimallin peruskoulutus 1/4, Sonia, Sinikka ja Katja	28
4.5.2021	PK kohtaamispaikka vertaisarviointimallin peruskoulutus 2/4, Sonia, Sinikka ja Katja	41
5.5.2021	Etelä-Savon kohtaamispaikkaverkoston toukokuun kokous, koulutuksen suunnittelua ja esittelyä	15
6.5.2021	PK kohtaamispaikka vertaisarviointimallin peruskoulutus 3/4, Sonia, Sinikka ja Katja	20
18.5.2021	Kohtaamispaikkaverkoston esityksen suunnittelua yhdessä Sonian ja Katjan ja Sinikan kanssa	3
19.5.2021	MLL:n kohtaamispaikkaverkoston kokous, keskusliitto	26
26.5.2021	PK kohtaamispaikka vertaisarviointimallin peruskoulutus 4/4, Sinikka, Sonia	15
1.6.2021	PEKE kohtaamispaikkaverkostolle esityksen hiominen, Kaisu ja Sinikka ja Katja ja Sonia	3
10.6.2021	THL:n kohtaamispaikkaverkoston kokous, vertaisarvioinnin työkalun esittely sekä osallisuusviikko	57
20.8.2021	MLL ja kohtaamispaikkaverkosto, keskusliitto	6
24.8.2021	Kohtaamispaikka -vertaisarvioinnin syksyn suunnittelua ja koulutusten pitäminen	4
30.8.2021	Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen päivä, Joensuu, Teams, kohtaamispaikka-vertaisarviointi	17
2.9.2021	MLL ja kohtaamispaikkaverkosto, keskusliitto	27
2.9.2021	THL:n kohtaamispaikkaverkoston kokous, vertaisarvioinnin työkalun esittely sekä osallisuusviikko	42
10.9.2021	Vertaisarviointimallin kuvaaminen Innokylään, Kaisu, Soile ja Katja ja Sinikka	4

	ka	
21.9.2021	Perheiden kohtaamispaikka vertaisarvioinnin reflektointi, Sinikka yksin	9
23.9.2021	Kohtaamispaikkojen Innokylän kuvausporinat, Marjatta Kekkonen THL	8
24.9.2021	MLL ja kohtaamispaikkaverkosto, keskusliitto	25
28.9.2021	Kohtaamispaikka arviointimallin kuvausta, Sonia, Katja ja Sinikka	3
7.10.2021	Kohtaamispaikkojen porinat, kuvaukset Innokylään, THL	18
12.10.2021	Kohtaamispaikan laadun arviointityöpajan suunnittelu Sonia, Katja, Sinikka	3
18.10.2021	Kohtaamispaikkatyöryhmä aloittaa Pohjois-Savossa, POSOTE20	5
21.10.2021	Kohtaamispaikkojen porinat, kuvaukset Innokylään, THL	8
28.10.2021	Perheet Keskiöön ja MLL, kohtaamispaikka vertaisarvioinnin tulevaisuus-pohdintaa	5
1.11.2021	Kohtaamispaikan laadun arviointityöpajan suunnittelu Sonia, Katja, Sinikka	3
2.11.2021	Kohtaamispaikkatyöryhmä Pohjois-Savossa, POSOTE20, 2.kokous	4
3.11.2021	Kohtaamispaikan laadun arviointityöpaja, Sonia, Katja, Sinikka	44
4.11.2021	Kohtaamispaikkojen porinat, kuvaukset Innokylään, THL	7
9.11.2021	Kohtaamispaikan kuvaus Innokylään, Sonia, Katja, Kaisu ja Sinikka	4
11.11.2021	Kohtaamispaikkaverkoston kokous, THL, Marjatta Kekkonen	48
16.11.2021	Kohtaamispaikka vertaisarvioinnin koulutuksen suunnittelu MLL:n työntekijöille ja vapaaehtoisille	2
	Yhdessä Katjan kanssa	
29.11.2021	Kohtaamispaikkakoulutus MLL:n väelle, Sinikka ja Katja	19
2.12.2021	Joroisten kohtaamispaikkaverkoston kokous, vertaisarvioinnin esittely	7
13.12.2021	MLL ja kohtaamispaikka-arviointi, keskusliitto	4

KOHTU-työryhmä

LAPE - muutosohjelman mukainen KOHTU -työryhmä lisälmeen, johon kuuluu varhaiskasvatuksen johtaja, Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän perhekeskuspäällikkö, srk:n edustaja ja Perheentalo -yhteistyön johtaja. Työryhmän tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa yhteensovittavaa monitoimijaista johtamista ja toimintaa. Työryhmän nimi tulee sanoista **Kohtaava Tuki eli KOHTU**.

Järjestöagentti on nimetty virallisesti lisälmen kaupungin LAPE ohjaus- ja perheverkoston ohjaavan työryhmän jäseneksi.

15.1.	Kohtaavan Tuen -työryhmän kokous KOHTU, 5 osallistujaa, Iisalmi
24.2.	Kohtaavan Tuen -työryhmän kokous KOHTU, 5 osallistujaa, Iisalmi
15.4.	Kohtaavan Tuen -työryhmän kokous KOHTU, 5 osallistujaa, Iisalmi
22.4.	Perhekeskuskonferenssin suunnittelua Ylä-Savon esittelyn osalta, 2 osallistujaa
	Monialaisen LAPE -työryhmän kokouksia järjestettiin kolme
7.5.	Kohtaavan Tuen -työryhmän kokous KOHTU, 5 osallistujaa, Iisalmi
11.5.	Ylimääräinen järjestöjen, srk:n ja kaupungin Liikennepuiston suunnittelupalaveri
3.9.	Kohtaavan tuen työryhmä, osallisuusviikon palaveri Iisalmi
13.-	Osallisuusviikon toteutusta ja sometusta
17.9.	KOHTU-työryhmän jalkautuminen osallisuusviikolla City-markettiin Iisalmessa
8.10	Kohtaavan tuen työryhmän kokous KOHTU, 5 osallistujaa

Perheet Keskiöön -hankkeen muita tapahtumia

Järjestöagentit tapasivat teams-yhteyden kautta joka toinen viikko tiistai-aamuisin agenttitapaamisissa. Tapaamisissa käytiin läpi ajankohtaiset asiat.

Järjestöagentti osallistui Valtakunnallisiin THL:n perhekeskusverkoston kokouksiin 6 kertaa vuoden aikana ja kohtaamispaikkaverkoston kokouksiin ja INNOKylän kuvausporinoihin 8 kertaa.

Järjestöagentti/Perheentalo -yhteistyön johtaja osallistui MLL:n perhekeskusnyrkin kokouksiin, joissa pohdittiin MLL:n järjestörakenteita - neljä eri kokousta.

Perheet Keskiöön Osallisuusviikko 13.-17.9.2021

Kuinka palveluiden kehittämisessä voidaan kuulla lapsia?

Osallisuuden toteutuminen käytännössä Osallisuusviikko 37

OLEMME MUKANA
OSALLISUUSVIIKOSSA

Haluamme kuulla mielipiteesi,
jotta voimme
kehittää toimintaa ja palveluja
vastaamaan yhä paremmin
perheiden tarpeisiin.

Lue lisää:
www.lskl.fi/osallisuusviikko

Osallisuuden kokemus syntyy siitä, että tulee kuulluksi, kokee, että voi vaikuttaa omaan elämäänsä sekä yhteisiin asioihin ja siitä, että tuntee olevansa merkityksellinen osa kokonaisuutta. Osallisuuden lähtökohta on aito ja arvostava kohtaaminen ja kuuleminen sekä näkemysten ja tarpeiden selvittäminen.

Perheet keskiöön! – hankkeen Osallisuusviikko-toimintamalli tukee vanhempien osallisuutta ja kuulemistä lapsiperheille suunnatussa toiminnassa, tuessa ja palveluissa. Lisäksi olemme koostaneet materiaalia, jonka kautta ammattilaiset voivat vahvistaa lapsen mukanaoloa ja osallisuutta perhekeskustoiminnan kehittämisessä.

”Aikuisen avulla, oman ikätason mukaisesti.”

Pienten lasten turvallinen osallisuus:

<https://www.lskl.fi/julkaisut/pienten-lasten-turvallinen-osallisuus/>

Toimintasuositus lasten osallisuus (LSKL):

<https://www.lskl.fi/julkaisut/perheet-keskioon-toimintasuositus-lasten-osallisuus/>

Kaikkien perheiden kohtaamispaikka

https://www.savas.fi/fi/kehittamistoiminta/kaikkien-perheiden-kohtaamispaikka/perheiden_osallisuus/

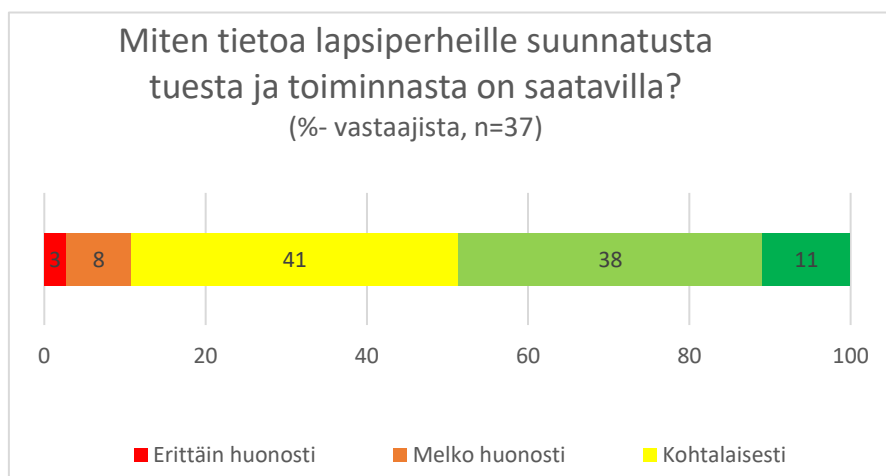
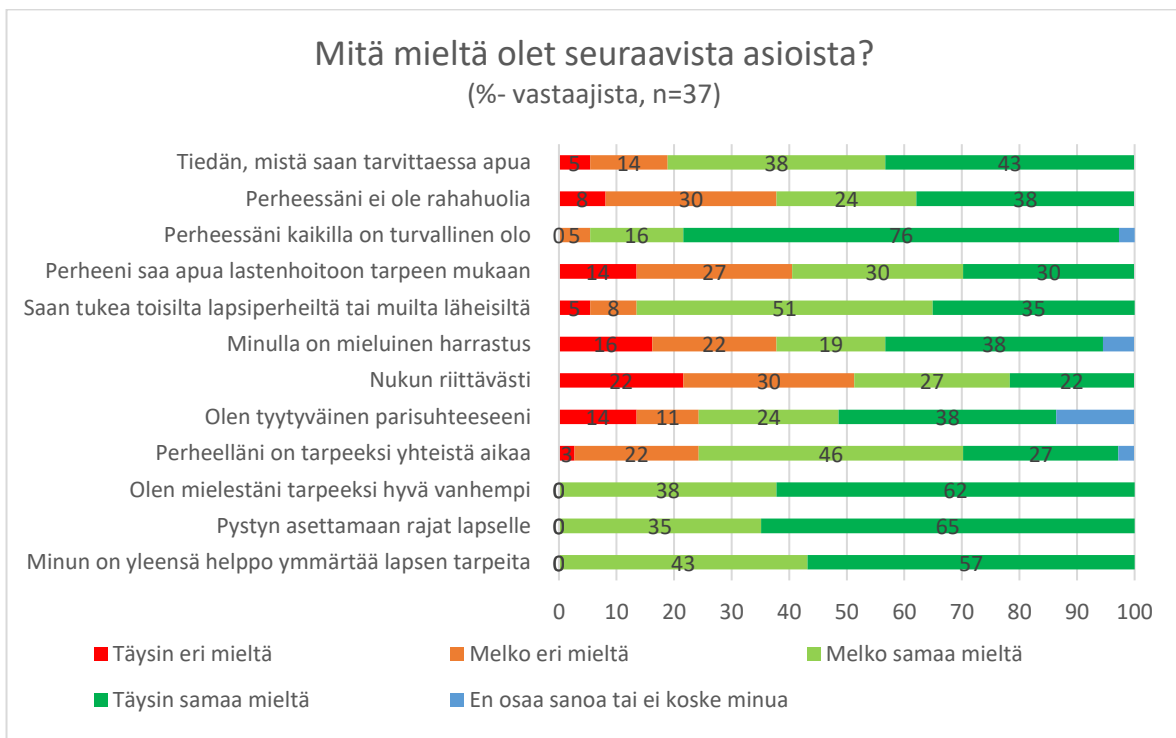
1. Yhteenvedo lisälmen vastauksista / vanhempien kysely

Yhteensä 37 vastaajaa, Kaikki vastasivat suomenkieliseen kyselyyn

Vastaajien taustatiedot

- Vastaajista 89 % naisia ja 11% miehiä.
- Useimmiten perheessä oli 2 vanhempaa (81 %), lisäksi 16 % kertoi, että perheessä on yksi vanhempi ja 3 % kertoi, että vanhempia on kolme tai useampi.
- Vastaajista 16 % kertoi, että perheessä oli erityistä tukea tarvitsevia lapsia tai nuoria.
- Avokysymyksessä vanhempia pyydettiin kertomaan, millaista tuen tarvetta heidän lapsellaan / lapsillaan on. Vanhemmat kertoivat lapsensa tuen tarpeiden liittyvän muun muassa ADD:hen, ADHD:hen ja aistiherkkyyteen. Lisäksi vanhemmat mainitsivat sosiaalisiin tilanteisiin, keskittymiseen ja tarkkaavaisuuteen, puheen kehitykseen, oppimiseen ja ruokailuun liittyvät tuen tarpeet.

Vastaajien hyvinvointi, parisuhde ja perheen tilanne

Selkeimmin avovastauksissa nousi esiin lapsiperheiden palveluiden ja niitä koskevan tiedon pirstaleisuus. Moni vanhemmista toi esiin, että tietoa lapsiperheitä koskevasta toiminnasta ja tuesta on haasteellista löytää, sillä tieto on hajallaan monessa eri paikassa ja eri nettisivuilla. Eräs vanhemmista toi myös esiin eri tahojen välisen yhteistyön merkityksen palveluiden ja niitä koskevan tiedon saavutettavuudessa.

”Palvelut on pirstaleiset. On hanketta , järjestöä, sossua, neuvolaa, kotipalvelua, peneä, koulua ym ym.. Ite on etittävä, ei oo koottu yhteen paikkaan kun tahot ei tee yhteistyötä riittävästi.”

”Tieto on sirpaleista. Olen monen tuttavain kanssa miettinyt miksei voi olla olemassa yhtä nettisivua ja siihen liittyviä somekanavia, minne on koottu kaikki ja siis oikeasti kaikki (järjestöt, seurakunnat, sote, kunta jne) tarjolla olevat lapsiperheiden palvelut? Silloin ei tarvitsisi seikkailla netin maailmassa itse umpimähkään tai luottaa siihen että hakukone antaa minulle oikean vastauksen.”

”Harrastukset, tapahtumat, ym lapsiperheiden asiat voisi koota yhteen nettisivun alle, jossa olisi myös tapahtumakalenteri. Myös tietoa eri organisaatioista ja harrastuksista.”

Vastauksissaan moni vanhemmista painotti myös nettisivujen selkeyttä ja käyttöystävällisyyttä. Vanhemmat kokivat, että kunnan ja sote-kuntayhtymän nettisivuja tulisi kehittää, jotta tieto voisi saavuttaa ihmiset paremmin: sivuista toivottiin selkeämpiä, ja navigointiominaisuuksiin sekä hakutoimintoihin toivottiin parannuksia.

”Hakutoiminnot paremmiksi, kunnan sivut selkeämmiksi, eli sivustorakenteen ja moottorin heikkoutta, joka vaatisi kaiken suunnittelun uusiksi alusta alkaen”

”Esimerkiksi Ylä-Savon Soten sivut ovat vaikeaselkoiset ja niissä on vaikea navigoida.”

Lisäksi eräs vanhemmista toi esiin, että lapsiperheille suunnatusta toiminnasta ja tuesta voisi tiedottaa enemmän somen välityksellä. Eräs vanhemmista puolestaan painotti neuvolan ja muiden toimijoiden roolia tiedon välittämisessä.

”Lapsiperheiden palveluista voisi olla enemmän tietoa esim. neuvolassa, perhekeskus Onni & Ilonassa.”

2. Yhteenveto vastauksista / kysely kohtaamispaikoille /Onni ja Ilona

Yhteensä 18 vastaajaa

Vastaajien taustatiedot

- Vastaajista 100 % naisia

- Vastaajien ikäjakauma:

- 17 % 21–25 v
- 39 % 26–30 v
- 22 % 31–35 v
- 22 % 36–40 v

- Kokemukset kohtaamispaikasta

	Täysin eri mieltä	Melko eri mieltä	Melko samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa tai ei koske minua	Keskiarvo	Mediaani
Tunnen että olen lämpimästi tervetullut mukaan kohtaamispaikan toimintaan	0,0%	0,0%	5,6%	94,4%	0,0%	3,9	4,0
Olen saanut varmuutta ja tukea vanhemmuuteen.	0,0%	0,0%	38,9%	61,1%	0,0%	3,6	4,0
Olen saanut täältä uusia ystäviä.	0,0%	22,2%	22,2%	55,6%	0,0%	3,3	4,0
En ole enää niin yksinäinen kuin ennen.	0,0%	5,5%	27,8%	50,0%	16,7%	3,8	4,0
Olen saanut tukea perheeni arkeen.	0,0%	5,6%	44,4%	38,9%	11,1%	3,6	3,5
Lapseni on saanut uusia kavereita.	5,6%	0,0%	33,3%	44,4%	16,7%	3,7	4,0
Kouluikäiselle lapselleni on sopivaa tekemistä.	6,6%	0,0%	6,7%	6,7%	80,0%	4,5	5,0
Minut on kohdattu kunnioittavasti, ja minua on kuunneltu.	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	4,0	4,0
Voin halutessani vaikuttaa kohtaamispaikan toimintaan.	0,0%	0,0%	38,9%	50,0%	11,1%	3,7	4,0
Olen saanut tietoa lapsiperheiden palveluista.	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%	0,0%	3,7	4,0

Muut toiveet ja ajatukset kohtaamispaikkaa koskien

Avoimessa kysymyksessä vastaajia pyydettiin kertomaan mahdollisia muita toiveita ja ajatuksia kohtaamispaikkaa koskien.

- Vastauksessaan eräs vanhemmista toi esiin toiminnan olevan hyvää ja tärkeää. Vastaaja toivoi kuitenkin enemmän ohjattuja tuokioita lapsille sekä jatkoa vauvaryhmille (esimerkiksi kerran

kuussa 1–2-vuotiaille). Lisäksi vastaaja nosti esiin erityisvarhaiskasvattajan käynnit: vastaaja piti käynntejä positiivisena asiana, mutta toivoi käynneille aikaisempaa (klo 9.30) aloitusta.

- Toinen kysymykseen vastanneista vanhemmista toivoi puolestaan enemmän mahdollisuuksia tutustua toisiin lapsiin ja vanhempiin. Lisäksi vastaaja kaipasi lisää tietoa erilaisista asioista, kuten paikallisista lapsiperheille suunnatuista palveluista.

Terveiset päättäjille

Kyselyn lopuksi vastaaja pyydettiin kertomaan mahdollisia toiveitaan sekä ajatuksiaan siitä, mitkä asiat ovat hyvin ja mitkä huonosti. Vastauksissaan vanhemmat toivat esiin kokemuksiaan ja toiveitaan niin kohtaamispaikkoihin kuin laajemmin lapsiperheille suunnattuihin palveluihin liittyen.

Vastauksissaan vanhemmat toivat esiin kokemuksiaan ja toiveitaan niin Perheentaloon kuin laajemmin lapsiperheille suunnattuihin palveluihin ja toimintaan liittyen.

Monet kysymykseen vastanneista vanhemmista toivat esiin myönteiset kokemuksensa Perheentalosta (Perhekeskus Onni ja Ilonasta). Kohtaamispaikkaa kuvattiin mukavaksi ja turvalliseksi ja ohjaajia ammattitaitoisiksi sekä läsnä oleviksi. Perheet olivat kokeneet kohtaamispaikassa itsensä tervetulleiksi: perheet olivat tulleet kohdatuiksi ja kuulluiksi. Eräs vanhemmista antoi palautetta myös kohdennetusti työntekijälle, jonka hän oli kokenut kohtaamisissa erityisen osaavaksi ja myötätuntoiseksi.

- *”Mahtavaa työtä lasten ja vanhempien iloksi, saa jakaa ilot ja surut. On aina yhtä tervetullut olo!”*
- *”Perhekeskuksen ohjaaja Annika on aivan ihana, kohtaa perheet lämmöllä ja ammattitaidolla ja paneutuu jokaisen perheen tilanteeseen, oikeasti kuulee mitä perheelle kuuluu.”*

Vastauksissaan vanhemmat esittivät myös joitakin toiveita Perheentalon toimintaan liittyen. Eräs vanhemmista esimerkiksi toivoi, että Perheentalo laajentaisi toimintaansa koskemaan kaikkia lapsiperheitä sen sijaan, että toiminta suunnattaisiin tai rajattaisiin alle kouluikäisten lasten perheille ja vauvaperheille. Lisäksi eräs vanhemmista toivoi saavansa Perheentalon kautta enemmän tietoa lapsiperheille suunnatuista palveluista sekä kannustusta lapsen hoitamiseen kotona.

- *”Toivoisin että Perheentalo voisi laajentaa toimintaansa koskemaan kaikkia lapsiperheitä. Tällä hetkellä toiminta on selkeästi suunnattu alle kouluikäisten lasten perheille sekä vauvaperheille.”*

Yleisempinä toiveina ja kehitysehdotuksina vanhemmat kertoivat toivovansa kaupunkiin lisää lapsiperheille suunnattua toimintaa sekä harrastusmahdollisuuksia. Eräs vanhemmista toivoi erityisesti enemmän liikuntaharrastusmahdollisuuksia, esimerkiksi satujumppaa, 1–3-vuotiaille

lapsille. Eräs vanhemmista toi puolestaan esiin toiveensa siitä, että toiminnan suunnittelussa olisi huomioitu myös päivätyössä käyvät vanhemmat.

- *”Toivoisin enemmän toimintaa viikonloppuihin jotta päivätyössä käyvillä perheillä olisi mahdollisuus osallistua enemmän.”*

3. Yhteenveto vastauksista / Lasten kysely/ Onni ja Ilona

- Yhteensä 14 vastaajaa
- Lasten ikäjakauma
 - o yksi (7 %) 1- v
 - o yksi (7 %) 2-v
 - o yksi (7 %) 3-v
 - o kaksi (14 %) 4-v
 - o viisi (36 %) 5- v
 - o kolme (21 %) 7-v
 - o yksi (7 %) 8-v

Toiminta päivän aikana

Lapsia pyydettiin kertomaan, mitä he olivat tehneet. Vastaukset jakoutuivat seuraavasti:

	n	Prosentti
LEIKKINYT	14	100,0%
PELANNUT	5	35,7%
ASKARRELLUT	8	57,1%
SYÖNYT	12	85,7%
LAULANUT TAI SOITTANUT	3	21,4%
JUTELLUT	9	64,3%
LUKENUT KIRJAA	10	71,4%
TAVANNUT KAVEREITA	11	78,6%

Kohdassa ”jotain muuta” (n=5) lapset kertoivat leikkineensä isän ja kavereiden kanssa, kutoneensa mattoa ja hoitaneensa pehmoleluja ”nalleneuvolassa”.

”leikkiny ainakin isän kans ja X kans. X kans.”

”Antanut Dumbolle rokotuksen ja sit laitoin laastarin.”

Lapsen kokemukset toiminnasta

Minua moikataan kun tulen tänne: Minusta tykätään täällä:

	n	Prosentti
USEIN	12	85,7%
JOSKUS	1	7,2%
EI KOSKAAN	1	7,1%

	n	Prosentti
USEIN	12	85,7%
JOSKUS	2	14,3%
EI KOSKAAN	0	0,0%

Aikuiset kuuntelevat minua:

100%lla on turvallinen olo täällä

	n	Prosentti
USEIN	12	85,7%
JOSKUS	2	14,3%
EI KOSKAAN	0	0,0%

Avoimessa kysymyksessä lapsia pyydettiin kertomaan omin sanoin, mikä kohtaamispaikassa on kiiva.

Lähes kaikki lapsista pitivät Onni ja Ilonan mukavimpana asiana leikkimistä. Useimmat lapsista mainitsivat leikkimisen yleisesti, mutta osa lapsista kertoi pitävänsä erityisesti tietyistä leikeistä, kuten kaupaleikistä. Moni lapsista mainitsi mukavimmaksi asiaksi lelut, ja eräs lapsista toi myös esiin pitävänsä erityisesti siitä, että kohtaamispaikassa on paljon sekä leluja että tilaa.

”Leikkiminen ja roska-auto lelu.”

”No kun täällä on paljon leluja. Ja tää on aika iso tila.”

Leikkimisen ja lelujen lisäksi lapset mainitsivat vastauksissaan pitävänsä askartelusta, pallomerestä ja säkkituoleista. Eräs lapsista piti mukavimpana asiana lelujen lisäksi sitä, että siellä on toisia lapsia, ja erälle lapselle tärkeintä oli se, että sai ylipäätään olla paikalla.

”askartelu ja leikkiminen”

”Lelut ja toiset lapset”

”No se että saa olla täällä.”

Mikä täällä on kurjaa?

Avoimessa kysymyksessä lapsia pyydettiin kertomaan omin sanoin myös siitä, mikä Onni ja Ilonassa on puolestaan kurjaa.

Vastausten perusteella lapset ovat hyvin tyytyväisiä kohtaamispaikkaan ja sen toimintaan: lähes kaikki kysymykseen vastanneista lapsista olivat sitä mieltä, ettei Onni ja Ilonassa mikään ollut kurjaa tai ikävää. Yksittäisinä mainintoina ja mieleen tulleina asioina vastauksissa olivat vain ”joku kiljuu” ja ”iskä”. Eräs lapsista toi myös vastauksessaan esiin tärkeän havainnon siitä, että kurjaa voisi olla potentiaalisesti ainakin kiusaaminen, mutta positiivista oli, ettei kiusaamista ollut lapsen mukaan Perheentalolla ilmennyt.

”Jos joku kiusaa, mutta täällä ei ole kiusattu.”

Jos olisin taikuri, taikoisin tänne

Viimeisessä avoimessa kysymyksessä lapsia pyydettiin kuvittelemaan itsensä taikuriksi ja miettimään, mitä he haluaisivat Onni ja Ilonaan taikoa.

Lapsilla oli vastausten perusteella monenlaisia haaveita ja toiveita. Osa vastauksista oli realistisempia ja toteuttamiskelpoisia, mutta kysymyksen muotoilu mahdollisti myös villimmät ja mielikuvituksellisimmat ideat. Moni lapsista olisi halunnut taikoa jonkin eläimen, esimerkiksi pupun, kissan, kanin tai vaikka kirahvin. Useampi lapsista olisi taikonut paikalle HopLopin tai pomppulinnan, ja eräs lapsista olisi taikonut paikalle taikurin, joka olisi tullut myös kotiin. Lisäksi lapset kertoivat toivovansa Onni ja Ilonaan muun muassa karkkia, pelikonsolin, lautapelejä, rooliasuja ja petsejä.

”pupun ja kanan, petsejä”

”Ei taiota, koska en usko taikuuteen. Mutta rooliasut olisivat kivoja, esim. papukaija- tai mato-asu.”

”Pleikkarin ja pelejä, karkkia”

”Oman telkkarin, pelikonsolin käyttöä varten

Lautapelejä

Hoplop”

Ja lopuksi melkein kaikki halusivat tulla tänne uudestaan – yksi ei osannut sanoa 😊

Yhteistyö SOTE muutostuki -hankkeen kanssa (SOSTE)

Yhteistyö oli suunnitelmallista SOTE -muutostuen järjestöagentin Laura Meriluodon kanssa ja yhteisiä palavereja pidettiin yhteensä kuusi.

4.11.2021 järjestettiin yhdessä webinaarina Järjestöjen palvelut hyvinvointialueella, Osataanko järjestökentällä sanoittaa järjestötoiminnan lisäarvo? SOSTEn skenaariotyö – Tulevaisuuspuhetta enemmän! 35 osallistujaa

Pohjois-Savon järjestöneuvosto toiminta

<https://www.pohjoissavolaiset.fi/toimija/jarjestoneuvosto/>

Pohjois-Savon Järjestöneuvosto on järjestöjen virallinen neuvottelu- ja yhteistyötoimielin. Järjestöneuvostoon kuuluu 14 järjestöedustajaa ja heidän varaedustajansa sekä maakuntahallituksen nimeämät henkilöt. Lisäksi mukana kokoonpanossa on asiantuntijajäsenenä alueellisen HYTE-tiimin edustaja. Järjestöneuvostoon voidaan pyytää vierailevia asiantuntijoita. Järjestöneuvoston hyväksyy Pohjois-Savon liiton maakuntahallitus Pohjois-Savon Jerry'n ehdotuksesta. Ensimmäinen kausi on kestoltaan 2019-2021.

Järjestöagentti Sinikka Roth edustaa lasten ja perheiden järjestöjä ja hänet valittiin myös järjestöneuvoston varapuheenjohtajaksi.

Kokoukset 2021 Järjestöneuvoston puheenjohtajiston palavereja pidettiin aina ennen kokouksia:

27.1.	Järjestöneuvoston kokous teams
5.2.	Pohjois-Savon Järjestöneuvoston ja ELY-keskuksen tapaaminen, rakennerahaston seuraava kausi
26.2.	Järjestöneuvoston sote-työryhmän kokous, pj järjestöagentilla, voimalan esittely EM
5.3.	Yhteistyökeskustelu liittyen pohjoissavolaiset.fi alustaan, POSOTE20 ja järjestöneuvosto
24.3	Järjestöneuvoston kokous, SOSTE järjestöjen muutostuki, järjestöt ihmisen tukena sote-Suomessa
27.3.	Järjestöfoorumi, Miltä Pohjois-Savo näyttää, SOKRA-hanke, Järjestöneuvosto
25.5	Järjestöneuvoston sote-työryhmän kokous, pj järjestöagentilla,
27.5	Järjestöneuvoston kokous, järjestöjen rooli tulevaisuuden sotehyvinvointialueilla
23.8.	Järjestöneuvosto ja ELY-keskuksen tapaaminen, uusi ohjelmakausi ja sen mahdollisuudet
26.8.	Järjestöneuvoston kokous
4.9.	Järjestöfoorumi Varkaudessa. Miltä Pohjois-Savon näyttää?
8.9	Järjestöneuvoston sote-työryhmän kokous, vate työ yhdessä POSOTE20 järjestö ja osallisuuskoordinaattori
9.9	Yhdistysilta Suonenjoella, sote-infotilaisuus, järjestöyhteistyö järjestöneuvoston esittely, ja
29.9.	Pohjois-Savon järjestöt hyvinvointialueella, vate-työryhmät, POSOTE20 järjestö- ja osallisuuskoordinaattori
26.10.	Järjestöneuvoston kokous Kuopiossa, järjestöneuvoston uuden kauden edustajien valintaprosessi
14.12	Pienryhmä järjestötieto ja vaikuttavuus neljä tapaamista syksyn aikana, POSOTE20
	Järjestöneuvoston kokous Kuopiossa, uuden järjestöneuvoston valintakokous, Sinikka valittiin uudelleen edustamaan lapsi- ja perhejärjestöjä

Pohjois-Savon lasten ja perheiden parissa toimivien järjestöjen Lapsiasiaverkosto

Lapsiasiaverkoston tavoitteena on saada kuuluviin lasten ja nuorten ääni maakunnallisessa ja kunnallisessa päätöksenteossa. Jokaisen lapsen ääni on tärkeä! www.lapsenoikeudet.fi

Lapsiasiaverkostosta on edustus maakunnallisessa **järjestöneuvostossa**, joka on suoraan yhteydessä Pohjois-Savon liiton hallitukseen. Järjestöneuvosto kokoaa eri verkostot yhteen www.pohjoissavolaiset.fi kautta. Lapsiasiaverkosto on avoin verkosto, johon voi liittyä mukaan postitustilalle ja osallistua verkoston palaveriin.

Kokoukset on pidetty muutamaa päivää ennen Pohjois-Savon virallisesti nimetty MAKU-LAPE yhteistyöryhmää, jossa on kaksi järjestöedustajaa, MLL:n Järvi-Suomen piiri ja Kuopion Ensi- ja turvakotiyhdistys. Kokouksissa on evästetty edustajia ja käyty läpi esityslistaa yhdessä.

Tällä hetkellä mukana olevat järjestöt: MLL:n Järvi-Suomen piiri (plus paikallisyhdistykset), Kuopion Perheentalo verkostoinen (Pelastakaa Lapset Itä-Suomen aluetoimisto), Kuopion Pelastakaa Lapset ry, Kuopion Ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Siilinjärven Perheentalo verkostoinen (Huoltoliitto ry), Varkauden Perheentalo verkostoinen (Lapsen Kengissä ry), Perheentalo -yhteistyö (MLL:n Iisalmen yhdistys ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Iisalmen Pelastakaa Lapset ry), SOS-lapsikylä, Settlementti Puijola ry, Nuortenpalvelu ry, Lasten arkkitehtuuri- ja kulttuurikeskus LASTU, Pielaveden 4H, Iisalmen 4H, Tatu ry, Finfami – Omaiset mielenterveystyön tukena.

19.1.	Lapsiasiaverkoston kokous Kuopiossa, 12 osallistujaa
17.2.	Lapsiasiaverkoston kokous Kuopiossa
18.3.	Lapsiasiaverkoston kokous, kunnallisvaaliteemat aiheena
20.4.	Lapsiasiaverkoston kokous teams-yhteys
12.5.	Lapsiasiaverkoston kesäkatsaus
24.8.	Lapsiasiaverkoston kokous, teams-yhteys
27.9.	Lapsiasiaverkoston kokous, teams-yhteys
28.10.	Lapsiasiaverkoston kokous, teams-yhteydellä
18.11.	Lapsiasiaverkoston kokous, teams

10 ARVIOINTI

Toimintamallin juurruttaminen ja levittäminen on pitkäjänteinen koko ajan kehittyvä prosessi. Toimintamallin kuvaamista on auttanut paljon Emma & Elias -avustusohjelmasta saatu tutkimuksellinen tuki.

Perheen talo –yhteistyön tavoitteena on ollut tarjota ja kehittää kynnyksettömiä avopalveluja, joilla on tarkoitus ehkäistä ongelmien kehittymistä. Toiminta lähtee mahdollisimman varhaisen tuen ajatukselta, että perheet saisivat perheille tarkoitettuja avopalveluja juuri oikeaan aikaan. Keskeisenä toiminnassa on yhteistyöhankkeen toimijoiden Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n, Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n ja Ylä-Savon Ensi- ja Turvakotiyhdistys ry:n ja julkisen sektorin palvelujärjestelmän mahdollisimman hyvä ja nopea tiedonkulku sekä toimintojen kehittäminen. Perheen talo –yhteistyön toiminta perustuu laaja-alaiseen verkostomaiseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Yhdyspinta Perheen talo –yhteistyön ja SOTE kuntayhtymän välillä on selkeä ja suunnitelmallinen. Perheen talo –yhteistyö edustaa kolmatta sektoria ja kansalaistoimintaan pohjautuvaa ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa, joka täydentää palvelujen tarjontaa lapsiperheille. Kuntayhtymän palvelut keskittyvät entistä enemmän ns. ydintehtäviin eli lakisääteisten palvelujen järjestämiseen. Kuntayhtymän kanssa pyritään tietoisesti rakentamaan strategista kumppanuutta, jotta perheet saisivat tuen ja avun mahdollisimman varhain. Strategisen kumppanuuden elementit on saavutettu monissa yhteistyöverkostoissa. Kumppanuus rakentuu luottamuksesta, tietotaidosta ja siitä, että kaikki hyötyy yhdessä tekemisestä (win/win).

Perheen talo –yhteistyö on koko toimintansa ajan ollut nimenomaan järjestölähtöistä auttamistyötä. Auttamistyön pohjana on ollut paikallisten vapaaehtoisten lastensuojelujärjestöjen aktiivien halu auttaa ja tehdä yhteistyötä. Suurin osa toiminnasta perustuu vapaaehtoistyöhön, joten vapaaehtoisten rekrytointiin ja koulutukseen on kiinnitetty enemmän huomiota viime vuosina. Vapaaehtoistyön koordinointi on ollut yksi toiminnan perusrakenteista. Toiminnan järjestäminen näin laaja-alaisesti tällä hetkellä ilman ammatillista ohjausta on mahdotonta.

Kolmannen sektorin vapaaehtoistyö on valtava voimavara ja se vaatii toimiakseen hyvin organisoidun johtamisen mallin. Tarvitaan enemmän yhteistyötä eri yhdistysten ja julkisen sektorin kanssa sekä tukirakenteita, jotka mahdollistavat vapaaehtoistyön organisoitumisen entistä paremmin. Menestyksen takana ovat sitoutuneet vapaaehtoiset, jotka tekevät arvokasta toimintaa lasten ja lapsiperheiden hyväksi.

Perheen talo –yhteistyön asiakkaita ja toimijoita ovat lapset, perheet, vapaaehtoiset. Perheet tulevat mukaan Perheen talo –yhteistyön toimintaan omasta halustaan ja päätöksestään ilman lähetteitä. Oleellista on ollut riittävän laaja toiminnasta tiedottaminen. Neuvola on ollut aktiivisin yhteistyötaho erityisesti ensimmäisen lapsen synnyttyä perheeseen. Perheet saavat tietoa ja ohjausta kolmannen sektorin palveluista neuvolan, päivähoidon, sosiaalitoimen ym. henkilöstöltä, mutta yhteydenotto on asiakkaan vastuulla.

Perheen talo –yhteistyön toiminnat on haluttu rakentaa ja säilyttää kynnyksettöminä palveluina, minkä piiriin on perheiden helppo tulla ja ottaa apua vastaan. Virallisia asiakassuunnitelmia tavoitteineen ei tehdä. Sen sijaan jokainen perhe pyritään alusta alkaen kohtaamaan yksilönä, jossa jokaisella on oma erityinen elämäntilanteensa ja tuen tarpeensa. Näiden perusteella pyritään perheelle tarjoamaan juuri

heidän kaipaamaansa apua ja tukea. Lastensuojelulaissa painotetaan ehkäisevää lastensuojelua, monitoimijuutta sekä verkostoitumista ja yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Oikea-aikainen apu ja tuki säästää lapsia ja heidän perheitään inhimilliseltä kärsimykseltä ja voi ehkäistä ongelmien syvenemisen. Oikea-aikaisuus ei kuitenkaan yksin riitä vaan on tehtävä myös oikeita asioita. Ehkäisevien palvelujen ja toimintojen tarjonnan tulee olla kattavaa. Monitoimijainen työ on paitsi inhimillistä myös taloudellisesti järkevää. Monitoimijuudella tarkoitetaan laaja-alaista asiantuntijuutta (kokemusasiantuntijat mukaan lukien), jossa tieto, valta ja asiantuntijuus on jaettua.

Perheentalon periaatteet ovat olleet valtakunnallisen Lape-muutosohjelman perhekeskusten koostamispainajärjestön yhtenä toimintamallina. Perheentalo-yhteistyö on vakiinnuttanut toimintaansa varhaisen tuen kumppanuusmallina Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alueella. Alueen perhevalmennus-toiminta järjestetään MLL:n lisälmen yhdistys ry:n Perhekeskus Onni ja Ilonan tiloissa, joka mahdollistaa toiminnan tiivistämisen entisestään jo odottavien perheiden piirissä.

Kumppanuusmalli on levinnyt maakunnan alueella ja kiinnostusta toimintamalliin on ollut muuallakin. Perheentalo –yhteistyön yksi menestystekijä on ollutkin juuri yhteisö/vertaiskehittäminen eri toimijoiden kanssa. Perheentalo -yhteistyö saattaa yhteen eri järjestöjä ja niiden osaamisia. Osaamisen yhdistelyllä saadaan aikaan uusia tapoja toimia.

Mikä tekee Perheentalosta Perheentalon eli Perheentalon periaatteet:

Onko lisälmen Perheentalo-yhteistyö hyvä käytäntö?

” Perheentalo on onnistunut monessa niin asiassa niin hyvin, että se kelpaa malliksi. Onnistumiset on kuvattu edellä ensin palautteena ja sen jälkeen omana tulkintanani siitä, mihin hyvä palaute perustuu. Paikallisten yhdistysten hyvä yhteistyö, vapaaehtoiset, hyvät tai ainakin kohtuulliset tilat, pitkäjänteinen rahoitus, kaikki nämä ovat edesauttaneet Perheentaloa tulemaan hyväksi käytännöksi ja esimerkiksi. (Petri Paju, 2016)

STEA:n tuloksellisuusselvityksen 2021 mukaan:

Mitkä tekijät edistivät kohderyhmien tavoittamista?

Moinitoimijaiset verkostot on ollut yksi selkeä tekijä varsinkin vauvaperheiden tavoittamisessa. Äitiysneuvolan perhevalmennuksen ryhmäneuvolat pidetään avoimessa kohtaamispaikassa ja neuvolan työntekijät vierailevat kerran kk vauvaryhmissä. Vauvaperheiden osallistuminen oli aktiivista kohtaamispaikassa kokoontuvissa ryhmissä ja vauvaperheet kokivat koronasta huolimatta toiminnan ryhmissä turvalliseksi. Maahanmuuttajien tavoittamisessa on ollut hienoa yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa. SPR:n ystävätoiminta ja Unicefin Luetaan Yhdessä -ryhmät ovat kokoontuneet rajoitetusti.

Ollaan kiinnitetty huomiota toimintojen saavutettavuuteen ja esteettömyyteen. Perheiden on ollut helppoa osallistua, kun ei ole tarvinnut lähetettä ja toiminnat ovat olleet maksuttomia. Yhteistyö Vauhti-hankkeen kanssa on tukenut ja lisännyt erityistä tukea tarvitsevien perheiden osallistumista toimintaan. Taloudellista tukea pystyttiin tarjoamaan keittokeskiviikkoisin sekä perheretkillä (Olvi-Säätiön tuki).

Mitkä tekijät estivät kohderyhmien tavoittamista?

Koronan takia jouduimme edelleen rajoittamaan kävijämääriä minimiin avoimessa toiminnassa. Loppuvuodesta perheet saivat varata oman leikkiajan joko aamu- tai iltapäivään kahden-kolmen muun perheen kanssa. Vauvaryhmissä oli kävijämäärä rajattu 20 henkilöä noin puolet vuodesta. Lisäksi vanhemmat vapaaehtoiset ja erityistä tukea tarvitsevat perheet olivat edelleen varovaisia osallistumaan toimintaan.

Vapaaehtoisten rekrytointi tukihenkilöiksi ja varsinkin doulliksi - synnytystukihenkilöiksi oli myös haastavaa tehtävän luonteen takia. Doulausten määrä hiipui minimiin vuoden aikana ja osa doulista jäi pois toiminnasta, kun doulauksia ei ollut.

Lähes kaikki verkostot kokoontuivat etänä, joka vaikutti jonkin verran perheiden ohjaamiseen toimintoihin.

Luontoperheleiri jouduttiin perumaan vajaan työntekijäresurssin takia.

Miten ja mistä näkökulmista tuloksellisuutta seurattiin, arvioitiin ja kehitettiin raportointivuonna?

Toimintaa on tarkasteltu neljästä eri näkökulmasta:

Työntekijät: säännölliset viikkopalaverit, yhteiset suunnittelupäivät 4 kertaa (SWOT-analyysi kerran), Perheet Keskiöön -hankkeen kohtaamispaikkojen -vertaisarvioinnin työkalu oli käytössä ja toteutettiin koronan takia itsearviointina syksyllä, osallistujien määrä, korona-ajan verkkotoimintojen tilastointi, suullisten palautteiden ja havaintojen kirjaaminen.

Lapset ja lasten läheiset: Jatkuvaa palautteen keräämistä eri toiminnoista toteutettiin havainnoimalla ja haastattelemalla ja aidoilla kohtaamisilla -dialogisuus.

Lisäksi palautekyselyt eri toiminnoissa (Pokka) palautelaatikko, lasten hymynaama -palautteet, Perheraadin tuotos, Perheet Keskiöön -hankkeen osallisuusviikon kysely lapsille N=14 ja vanhemmille N=55.

Vapaaehtoiset: palaute eri toiminnoista, kysely (Pokka, N=24), henkilökohtaiset kohtaamiset ja ryhmätapaamiset - keskustelut, työnohjauksellisuus vapaaehtoisille (tukihenkilöt, vapaaehtoiset doulat)

Yhteistyökumppanit ja ohjausryhmän jäsenet: verkostoissa ja ohjausryhmän kokouksissa käydään läpi toteutuneet toiminnat ja verrataan niiden vastaavuutta toimintasuunnitelmaan. Lisäksi toteutettiin kysely toiminnasta (Pokka, N=25). Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkoston tapaamiset neljä kertaa vuodessa ovat sekä tukeneet että ohjanneet toimintaa perhekeskustoimintamallin tehtävien mukaiseen suuntaan. Lisäksi on saatu kansallista kehittämistukea Perheet Keskiöön -hankkeen laajalta verkostolta.

Arvioi millaisia olivat aikaansaamanne tulokset suhteessa tavoitteisiin

1. Perheentalo – yhteistyön päätavoite Yhdessä Lapsen Parhaaksi vahvistui vuoden aikana. Toimivien monialaisten verkostojen merkitys vahvistui entisestään. Osaamisen ja hyvien käytäntöjen kokoaminen yhteen oli samalla osoitus kansallisen perhekeskustoimintamallin mukaisesta toiminnasta.

Yhdenvertaisuuden toteutumiseen tarvitaan maksuttomuutta ja saavutettavuutta sen kaikilla tasoilla.

Lomautukset, työttömyys, epävarmuus tulevaisuudesta on lisännyt eriarvoisuutta perheiden kesken. Taloudellisen ahdingon helpottamiseksi tiivistimme monitoimijaisia yhteistyöverkostoja esimerkiksi maksuttoman keittoruokailun mahdollistamiseksi kerran viikossa kohtaamispaikassa ja Liikennepuistossa kesällä ja muun taloudellisen tuen organisoimiseksi ei toimijoiden kautta.

2. Aitojen kohtaamisten lisääminen.

Lapsilta ja perheiltä saatujen palautteiden mukaan ilon ja toivon tuominen lasten ja lapsiperheiden arkeen on auttanut jaksamaan ja vähentänyt yksinäisyyden kokemuksia ja vahvistanut vanhemmuutta. Vertaistuen merkitys hyvinvoinnin lisäämisessä on palautteiden mukaan kiistaton. Perheiltä saatu myönteinen palaute on ollut tavoitteiden mukaista. Koronasta huolimatta saavutimme ryhmätoiminnan osalta myös määrälliset tavoitteet.

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus

Perheet ovat kokeneet kohtaamispaikassa tärkeäksi, että täällä voi kertoa, vaikkei menisi niin

hyvin. Huolipuhe ja hankalien asioiden puheeksi ottaminen lisääntyi huomattavasti osittain koronan osittain työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden alustusten takia. Puhuttiin sekä ryhmissä että avoimessa kohtaamispaikassa esimerkiksi yksinäisyydestä, ahdistuksesta, parisuhteen haasteista, taloudellisesta tilanteesta.

3. Lasten ja perheiden arjessa suoriutumisen tukeminen

Tukihenkilötoiminnan tarve on ollut suurempaa kuin mitä ollaan voitu perheille tarjota. Perheitä on jonossa odottamassa (5). Douluuksia oli vähän.

"Pelalta saatu taloudellinen tuki ja tukiperhe. Tukea ilman hirveitä paperisotaa ja kyseenalaistamista. Uskotaan ilman todistelua, kun apua pyytää. Seurakunnalta myös

ruokalahjakortteja saatu." - tukihenkilöperheen palaute.

4. Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen. Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen.

Olemme onnistuneet tärkeimmässä asiassa eli läsnäolevassa, aidossa kohtaamisessa (Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen -verkoston pääteema). Aito, lämmin kohtaaminen voimaannuttaa ja tekee ihmisen näkyväksi. Lapsen osallisuuteen olemme kiinnittäneet enemmän huomiota ja lisänneet menetelmiä sen vahvistamiseen.

Osallisuus on kokemus, joka konkretisoituu jokaisessa kohtaamisessa ja sen pitää toteutua joka päivä eikä pelkästään niille tarkoitettuina teemapäivinä. Teemapäivien kuten perheraatioiden ja osallisuusviikon tavoite on nostaa nämä tärkeät asiat esille! Kohderyhmistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja perheiden tarpeet ovat tulleet näkyvämmiksi.

Arki on ollut monin tavoin kuormittavaa. Työntekijät ovat lisänneet omaa osaamistaan kohtaamaan erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja perheitä. Osaamista on tuettu koulutuksella: tunnetaidot, selkokieli, kuvakommunikaatio, tukiviittomat. Suurena tukena on ollut monialaiset verkostot.

5. Vapaaehtoisten osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen.

Vapaaehtoisissa on valtava voimavara ja järjestöjen toimintaedellytykset turvaamalla vapaaehtoisten on mahdollista osallistua toimintaan. Verkostoissa pikkuhiljaa aletaan ymmärtää, että monitoimijaisessa yhdessä tekemisessä on mukana ammattilaisten rinnalla myös lapset, perheet, vapaaehtoiset. Toimijuuden mahdollistaminen perheille (esimerkiksi ryhmässä kävijästä vanhemmasta tulee vapaaehtoinen) on lisännyt monen kokemusta yhteisöllisyydestä ja elämän merkityksellisyydestä. Toimijuuteen tullaan kiinnittämään enemmän huomiota tulevaisuudessa.

6. Poikkeusoloihin varautuminen jatkossa vaatii enemmän aikaa ja resursseja ja suunnitelmallisuutta.

Lopuksi

Petri Pajun tekemän raportin (2016) mukaan Perheentalo -yhteistyö on ”hybridi”, joka onnistuu mobilisoimaan julkisen sektorin toimijoiden, yritysten ja kansalaisten voimavaroja yhteisiin tavoitteisiin. On kysymys paikallisista toimijoista, jotka tuntevat olosuhteet ja ihmiset. He saavat asioita tapahtumaan yhdistelemällä erilaisia resursseja toisiinsa. Nimi hybridi tulee siitä, että itse yhdistysmuotoa tärkeämpää on saada liikkeelle erilaisia voimia.

Raportin kiteytys on edelleen relevantti, kun kuvataan lyhyesti miksi Perheentalo -yhteistyön toiminta on kehittynyt ja kehittyy ja kehittää yhteisöä siihen suuntaan, että eriarvoisuus saadaan vähenemään ja lapsiperheköyhyys ja sen haitalliset vaikutukset esimerkiksi syrjäytymiseen pysäytettyä.

Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi on koko yhteisön asia. Perheentalojen verkostossa sekä Perheet Keskiöön -hankkeessa vuosien aikana kehitetyt mallit ja asenteen muokkaukset jäävät toimintakulttuuriksi. Vaikuttavuustiedolla Tulevaisuuteen -seminaarissa puhuttiin vaikuttamisen ekosysteemistä. Kaikki vaikuttaa kaikkeen ja ennen kaikkea kaiken keskiössä on aito kohtaaminen.

"Jokaisen lapsen oikeuksiin ei kuulu vain pärjätä, vaan jokaisen lapsen oikeuksiin kuuluu kukoistaa!"
-kuningatar Silvia-

PERHEENTALO -YHTEISTYÖ

Pohjolankatu 6, L 6

74100 IISALMI

040 7 431 773

www.perheentalo.fi